

SOUDNÍ TLUMOČNÍK

1/2020

Z OBSAHU VYBÍRÁME

- Kde jsme byli..., kde jsme...
a kde budeme...
- Praktické naplnění nového
zákona
- Rozhovor s poslankyní
O. Richterovou
- Tlumočníci znakového jazyka
mají víc práce
- V Rakousku se vás nikdo
neptá...
- Vliv koronavirové krize
na tlumočníky a překladatele

JEDNOTA TLUMOČNÍKŮ A PŘEKLADATELŮ JEDNOTA TLMOČNÍKOV A PREKLADATELOV

Membre de la Fédération internationale des traducteurs
člen Asociácie prekladateľských a tlmočnických organizácií Slovenska

Hospodářská komora ČR
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1
office@komora.cz

k rukám prezidenta Hospodářské komory ČR pana Vladimíra Dlouhého

Na vědomí:

Úřad vlády ČR, Ministerstvo financí ČR, Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Asociace konferenčních tlumočnicků ASKOT, ČKTZJ, Iniciativa za lepší zákon o soudních tlumočnících, JTP z.s., Odborový svaz Jednota tlumočnicků a překladatelů, Komora soudních tlumočnicků ČR – KST ČR

V Praze 19. března 2020

Vážený pane prezidente,

současná situace vyvolaná pandemií koronaviru způsobuje poměrně značné obavy i v řadách překladatelů, tlumočnicků a soudních tlumočnicků.

Tlumočníci a překladatelé jsou zcela závislí na mezinárodních kontaktech a celá řada z nich se prakticky ze dne na den ocitla bez zdroje příjmů. Jsme si plně vědomi toho, že opatření přijatá v souvislosti s koronavirem budou mít závažný dopad na většinu odvětví, čemuž se nevyhne ani naše profese.

Velice oceňujeme vstřícné kroky vlády a dalších institucí v oblasti daní a dalších povinných plateb. Dovolujeme si však upozornit, že pro mnohé z nás by pouhý odklad povinných plateb byl řešením nedostatečným, a s ohledem na významný pokles příjmů se celá řada překladatelů a tlumočnicků nejspíše ocitne na pokraji svých finančních možností.

Proto si dovoluujeme deklarovat naši podporu pro všechny kroky Hospodářské komory ČR, jejichž cílem bude osvobození OSVČ od povinných plateb do doby, než se situace vrátí do běžných kolejí. Zároveň velmi vítáme balíček liberačních opatření Ministerstva financí ČR, vstřícný krok zdravotních pojišťoven v podobě prodloužení lhůty pro podání přehledů o příjmech a výdajích za rok 2019, jakož i nejnovější iniciativu Ministerstva práce a sociálních věcí, které zvažuje odpuštění sociálního pojištění na nezbytně nutnou dobu jako jednu z variant pomoci drobným živnostníkům.

Současně jsme připraveni poskytnout Hospodářské komoře ČR věcnou pomoc v jejím úsilí o usnadnění podmínek pro fungování OSVČ v aktuální, velmi složité situaci.

S úctou,

Diabová

Amalaine Diabová
předsedkyně Jednoty tlumočnicků a překladatelů
a Odborového svazu Jednota tlumočnicků a překladatelů

Eva Gorgolová

Eva Gorgolová
předsedkyně představenstva
Komory soudních tlumočnicků ČR

Svoboda

Daniel Svoboda
předseda Asociace konferenčních tlumočnicků

Jiráková

Edita Jiráková, zástupce
Iniciativy za lepší zákon o soudních tlumočnících

Senovážné nám. 23, 110 00 Praha 1, ČR - ☎: 224 142 312, 224 142 517	JTP@JTPunion.org
Bank. spojení: č. ú. 2800245144/2010 (FIO, V Celnici 10, 117 21 Praha 1) BIC: FIOBCZPPXXX, IBAN: CZ5020100000002800245144, IČO: 00505676 - DIČ: CZ00505676	www.JTPunion.org

Milé kolegyně a milí kolegové,

doufám, že jste obtížné období překonali a zvládli. Bohužel i my jsme museli zrušit řadu seminářů, a to nejen několik velmi žádaných kurzů Trados pro začátečníky ve spolupráci s ÚTRL FFUK, resp. kolegou Tomášem Svobodou, ale i připravované semináře pro španělštináře, polštináře, právní češtiny, pro uchazeče o jmenování soudním tlumočnickem a další. Doufáme, že vše vynahradíme na podzim. Zrušený jarní česko-anglický terminologický seminář, který se měl letos konat v Přední Labské ve Špindlerově mlýně, jsme přesunuli až na příští rok. Jelikož na mezinárodní scéně je situace stále nejistá, zrušená valná hromada EULITA, která se měla konat v Aténách, bude možná na podzim pouze online, ale možná také řádná až za rok.

Spolu s dalšími profesními organizacemi jsme se obrátili na Hospodářskou komoru ČR, s kopiemi na vědomí Úřadu vlády, Ministerstvu práce a sociálních věcí, Ministerstvu průmyslu a obchodu a Ministerstvu financí, s poukázáním na situaci tlumočnicků a překladatelů nejen v době nouzového stavu, ale i po jeho skončení, neboť jsme značně závislí na zahraničním styku. Také byly paní ministryni financí zaslány připomínky ke kompenzačnímu bonusu pro OSVČ. Oba tyto dopisy, včetně odpovědi paní Aleny Schillerové, si můžete přečíst dále v tomto bulletinu nebo na webu Komory, jakož i otevřený dopis EULITA evropským vládám.

Dobrá zpráva je, že byla schválena i novela našeho nového zákona o soudních tlumočnících a soudních překladatelích, zákona č. 354/2019. Můžete se s ním seznámit na našich webových stránkách a s náročností absolvované cesty k prosazení novely pak v článcích na str. 11, 13 a 15 v tomto čísle ST.

Bohužel ještě není připravena vyhláška k tomuto zákonu, který nabyde účinnosti už od 1. ledna 2021. Ministerstvo spravedlnosti nám sdělilo, že se našimi podněty zabývá a že nám návrh vyhlášky bude zaslán k připomínkování. Samozřejmě Vás budeme informovat – sledujte naše webové stránky.

Těšíme se na setkání s Vámi na některé z našich připravovaných akcí.

*Eva Gorgolová
předsedkyně představenstva*

ÚVODNÍ SLOVO

Úvodní slovo předsedkyně KST ČR®	1
--	---

KOUTEK POEZIE

Srncí mládě	4
-------------------	---

AKCE KST ČR®

Přehled akcí v II. pol. 2019 a v I. pol. 2020	5
---	---

WEBOVÉ STRÁNKY KST ČR® POSKYTUJÍ CELOU ŘADU MOŽNOSTÍ

Upozornění na nekalé požadavky agentur	10
Pandemie Covid-19... co KST ČR® udělala v zájmu tlumočnicků a překladatelů?	10

LEGISLATIVA

Kde jsme byli..., kde jsme..., kde budeme... ..	11
Cílem novely je především narovnat řadu nelogických opatření z původního návrhu	13
Praktické naplnění nového zákona o soudních tlumočnících přinese až nová vyhláška	15
Jak to viděl Vladimír Renčín	17

KONFERENCE A SEMINÁŘE KST ČR®

Jeronýmovy dny 2019 – již tradiční setkání tlumočnicků a překladatelů	18
Jak se němčináři zotavili aneb XXIV. Česko-německý terminologický seminář	20
Daňový seminář nejen pro tlumočníky a překladatele	21
XXV. Členská schůze KST ČR®	22

UDÁLOSTI A AKCE JINÝCH ORGANIZACÍ

Odborná komunikácia v zjednotenej Európe	24
Další vzdělávání překladatelů a tlumočnicků na konferenci Meet Central Europe	25
U soudu ve Vídni podruhé	26

CO VÁS MŮŽE ZAJÍMAT

Tlumočníci znakového jazyka mají víc práce	28
Tlumočníci a digitalizace	30
V Rakousku se vás nikdo neptá	32
Vliv koronavirové krize na tlumočníky a překladatele – výsledky průzkumu	33

CO TLUMOČNÍK/PŘEKLADATEL DĚLÁ, KDYŽ PRÁVĚ NETLUMOČÍ/NEPŘEKLÁDÁ?

Pavína Lössl	37
--------------------	----

DOTAZY A ODPOVĚDI

Účtovat, nebo neúčtovat za současného stavu koronakrize zvýšenou sazbu za náročnost – tlumočení s rouškou?	38
Otázka osobní bezpečnosti	38
Duševní hygiena tlumočnicka	39

INFORMACE A OZNÁMENÍ

Nový šéfredaktor bulletinu Soudní tlumočnick	40
Eva Gorgolová – významné životní jubileum	40
Tlumočení formou videokonferencí se stává stále žádanější	41

KURIOZITY

Úředník svévolně rozhodoval, kdo bude znalcem	43
---	----

JAZYKOVÝ KOUTEK

Koronavirus mění češtinu	44
--------------------------------	----

KRÁTKÉ ZPRÁVY

.....	45
-------	----

VÍTÁME NOVÉ ČLENY

.....	46
-------	----

GRATULUJEME JUBILANTŮM

.....	47
-------	----

INFORMACE PRO INZERENTY

.....	48
-------	----

Bulletin Soudní tlumočnick 1/2020

Periodikum Soudní tlumočnick vydává Komora soudních tlumočnicků České republiky zpravidla dvakrát ročně

Šéfredaktor: Ing. Jiří Kohutka

Redakce: představenstvo KST ČR®

Senovážné nám. 978/23, 110 00 Praha 1 – CZ

IČ: 65401697 • tel. +420 604 557 241 • datová schránka: eazp826 • www.kstcr.cz • e-mail: kstcr@kstcr.cz

Registrace Ministerstva kultury České republiky: ev. č. MK ČR E 18793

Za obsahovou stránku příspěvků a názory zde publikované odpovídají autoři jednotlivých textů.

Básniřku **Jitku Badoučkovou** dnes představujeme i jako autorku písňových textů. Následující text „Srňčí mládě“ je totiž původně písňovým textem, složeným paní básniřkou na rumunskou lidovou píseň „Příběh srňčího mláděte“. Popud k jeho napsání vzešel z kontaktů J. Badoučkové se spolkem zachraňujícím srňčata před masakry pod zemědělskými, sklizňovými stroji (www.stopsecenisrncat.cz), konkrétně s jeho zakladatelkou, paní Pavlou Benettovou, tlumočnicí jazyka italského.

SRŇČÍ MLÁDĚ

V jeteli dřímá srňčí mládě,
do hněda krásně zbarvené,
jak vykoupané v čokoládě,
nesahat pozor, ne ne ne!

Stočené leží do klubíčka,
pořád se dívá na mámu.
Však srna s láskou si ho hýčká
a vítr vůně šeptá mu.

Slabikář pachů teď už zvládá,
zdolal i těžké začátky.
Máma, co má ho tak moc ráda,
čte mu z něj srňčí pohádky.

Léto nám přináší dar zrání.
Zastav ten kombajn před jízdou.
Polož, anděli slitování,
dlaň na pelech i na hnízdo.

Už těžké stroje k lukám míří,
sekačky k lukám vyjíždí.
Už duní zem a prach se víří,
už praská domek hlemýždí.

Umírá cvrček, zajíc, hádě,
a skřivani i s vajíčky,
k zemi se tiskne srňčí mládě,
s balvany hrůzy pod víčky.

Ostrý kov, který nepromíjí,
jako meč sviští nad lánem
a v mžiku rozdrtí mu šíji
a drobné nožky přeláme.

Sám v krvi leží tu a sténá,
stroje se vrací do vísek.
Člověče hodný toho jména,
pamatuj: všechno vrací se.

Celé dny srna bloudí mlázím,
a pro své mládě naříká,
klid ani v noci nenachází,
jako by spala na dýkách.

Vždycky, když srňčí máma pláče,
ztěžkne víc břemeno tvých vin.
Na chleba tvůj a na koláče,
dopadá shůry další stín.

Pole jak otevřená rána,
si žádá lék a pohoupat.
Moudrost však už ti není dána,
Dál liješ jedy do poupat.

Karty, co prohrávají, mícháš.
Nevidíš srnku pod slámou.
Lhostejnost, chtivost, hloupost, pýcha,
i tobě nohy zpřelámou...

Jitka Badoučková,
soudní tlumočnice jazyka italského,
překladatelka, básniřka
a dlouholetá členka KST ČR®

25. 9. 2019
MŠE SVATÁ
ZA TLUMOČNÍKY
A PŘEKLADATELE

11. mše svatá za tlumočníky a překladatele

Konaná při příležitosti svátku sv. Jeronýma, patrona překladatelů (30. 9.),
Kostel sv. Petra na Poříčí, od 18.00 hod.

*Mši svatou celebroidl P. Lukáš Lipenský, O. Cr., zpěvem doprovázel vokální soubor Gon-
trassek pod vedením Jana Bati*

Program:

– Chorální ordinárium

– Maistre Jhan (1485–1538): moteto *O sancte Hieronyme*

Pořádaly KST ČR® a JTP

19. 10. 2019
PRÁVNÍ ČEŠTINA

Právní čeština – společná akce KST ČR® a společností BELISHA MASTERING LAN- GUAGES, s. r. o.

Praha 1, Senovážné nám. 23, posluchárna č. 16

„Je právní jazyk vždy stejný? Čím se liší tlumočení u soudu, na policii a u klienta? Co musím
vědět o právu, když se chci zabývat právním překladem? ...ad.“

Přednášela: Dagmar Štědrá, právnička, lektorka a překladatelka

31. 10. – 3. 11. 2019
ČESKO-NĚMECKÝ
TERMINOLOGICKÝ
SEMINÁŘ

XXIV. Česko-německý terminologický seminář

Přední Labská 43 – Zotavovna Vězeňské služby, Špindlerův Mlýn

„Pracovní právo / Leasing / Gramatika – teorie a praxe“

Tradiční vícedenní seminář pro tlumočníky a překladatele německého jazyka byl pořádán s las-
kavou podporou Česko-německého fondu budoucnosti a společnosti Raiffeisen – Leasing, s. r. o.

Přednášeli:

Mgr. Veronika Plešková, LL.M., vedoucí advokátka advokátní kanceláře Havel & Partners

Dr. iur. Alena Klikar, advokátka v advokátní kanceláři Rödl & Partner GbR

Mgr. Ing. David Kozák, člen právního oddělení Raiffeisen – Leasing, s. r. o.

Mgr. Michal Chuchút, LL.M., advokát a soudní tlumočník, člen představenstva KST ČR®

Mgr. Ludmila Markesová, tlumočnice a lektorka, členka KST ČR®

**Elektronické verze Soudního tlumočnicka v barevném provedení jsou volně
ke stažení na webových stránkách KST ČR® www.kstcr.cz/cz/bulletin**

1.–3. 11. 2019

JERONÝMOVY DNY
2019**Jeronýmovy dny 2019**

Praha 1, Senovážné nám. 23, posluchárna č. 16

„Nová šance nebo nový problém – k aktuální situaci legislativy týkající se soudního překladatelství a tlumočnictví“

Tradiční velké setkání tlumočnicků a překladatelů pořádané JTP ve spolupráci s Generálním ředitelstvím pro překlady EK, ÚTRL FF UK, ASKOT, KST ČR®, ČKTZJ a Obcí překladatelů

Přednášeli: Amalaine Diabová (předsedkyně JTP), Otto Pacholik (Český odbor GŘ pro překlady EK), Jan Faber (Zastoupení Evropské komise), prof. Andrew Rothwell (Swansea University), Dagmar Heeg (OP a JTP), Lucie Lukešová (Český národní korpus), Mgr. Miroslav Pošta, Mgr. Jana Klokočková a PhDr. Ilona Šprcová, MBA (Komora soudních tlumočnicků České republiky, z. s.), Mgr. Ina Maertens a Mgr. Edita Jiráková, Ph.D., (Iniciativa Za lepší zákon o soudních tlumočnících a překladatelích), PhDr. Klára Bojarová (Asociace konferenčních tlumočnicků, z. s.), Mgr. Nad'a Hynková Dingová, Ph.D. (Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, z. s. a Ústav jazyků a komunikace neslyšících Filozofické fakulty Univerzity Karlovy), Mgr. Catherina Van den Brinková Štifterová (EULITA – European Legal Interpreters and Translators Association), Mgr. Katarzyna Filgasová (Jednota tlumočnicků a překladatelů), JUDr. Jeroným Tejc, náměstek člena vlády (Ministerstvo spravedlnosti ČR), Bc. Lukáš Banič a Martin Komora (vývojáři LINGEA), doc. PhDr. Tomáš Duběda Ph.D., PhDr. David Mraček, Ph.D., PhDr. Vanda Obdržálková, Ph.D., PhDr. et ThBc. Tomáš Svoboda, Ph.D. (ÚTRL FF UK), Tomáš Červený (STAR CZECH), Mirka Brezovská, členka výkonné rady Slovenské společnosti překladatelů umělecké literatury (SSPUL), zástupkyně SSPUL v AudioVisual Translators Europe (AVTE) a členka výkonné rady AVTE, Mgr. Emília Perez, Ph.D., vedoucí Katedry translatologie FF UKF v Nitře, členka SSPUL a členka European Association for Studies in Screen Translation /ESIST/, Hana Jungová (SG SCIC), Bc. Tereza Musilová, Bc. Yulia Skadchenko, Mgr. Ivana Hrubá (Belisha Beacon), Ing. Marek Buchtel (JTP), Viktor Janiš a Richard Podaný, překladatelé a Petr Onufer, moderátor, Bc. Monika Boháčková (Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR), Mgr. Michaela Dudková, Mgr. Terezie Vasilovčíková Šustová (Organizace Tichý svět), Martin Kavka, Michal Škrabal, Anežka Charvátová, doc. RNDr. Ondřej Bojar, Ph.D. (Ústav formální a aplikované lingvistiky MFF UK), Mgr. Pavlína Knap-Dlouhá, Ph.D. a Mgr. Kateřina Křížová, Ph.D. (Katedra nederlandistiky Univerzity Palackého Olomouc), Ing. Ladislav Daniček, konzultant

20. 11. 2019

ŠKOLENÍ CAT
SOFTWARE
TRANSIT NXT**Bezplatné školení pro začínající uživatele CAT softwaru Transit NXT**

STAR Czech s. r. o., Krymská 18, Praha 10 – Vršovice

„Jak rychle a jednoduše začít pracovat se softwarem pro překlad podporovaný počítačem a zpracovávat formáty Transit, Trados a Wordfast v jednom prostředí“

Odborné vedení: lektori STAR Czech s. r. o.

Přejete-li si zveřejnit v Soudním tlumočnicku svoji inzerci, napište na kstcr@kstcr.cz

27.–28. 11. 2019 NÁVŠTĚVA SOUDNÍHO JEDNÁNÍ VE VÍDNI	Návštěva soudních jednání u obvodního soudu ve Vídni Budova soudu Justizzentrum Innere Stadt, Vídeň „Předvánoční výjezdní seminář pro němčináře se zkušeností u soudního jednání, Rakousko“ <i>Organizace a odborný doprovod: Mag. Pavlína Lössl, tlumočnice překladatelka jazyka německého a slovenského, žijící a pracující v Rakousku, členka představenstva KST ČR®</i>
30. 11. 2019 UCHAZEČI O JMENOVÁNÍ SOUDNÍM TLUMOČNÍKEM	Podzimní kurz pro uchazeče o jmenování soudním tlumočnickem Praha 1, Senovážné nám. 23, posluchárna č. 16 <i>Přednášeli: Mgr. Luboš Dörfl, předseda Krajského soudu v Ústí nad Labem (v říjnu 2019 vládou schválen a v prosinci 2019 jmenován do funkce předsedy Vrchního soudu v Praze), Mgr. Kateřina Pivoňková, Ph.D., advokátní kancelář JUDr. Valerie Vodičková & partneři s. r. o. (v letech 1990–2018 vedoucí oddělení znalců a tlumočnicků Krajského soudu v Praze), Mgr. Catherina Van den Brinková Štifterová, EULITA – European Legal Interpreters and Translators Association, členka KST ČR®</i>
29. 2. 2020 PRÁCE S NÁSTROJEM CAT – SDL TRADOS	Kurz práce s nástrojem CAT – SDL Trados Studio – pro začínající uživatele Ústav translatologie, Hyberská 3, Praha 1, počítačová učebna <i>Přednášející-školicel: PhDr. Bc. Tomáš Svoboda, Ph.D., Ústav translatologie FFUK, odborný asistent ÚTRL, překladatel a tlumočnick (pracovní jazyky jsou němčina a angličtina), několikaletá praxe v Lucemburku na Generálním ředitelství pro překlady Evropské komise, konzultant a lektor v oblasti řízení kvality překladatelských služeb (QM) a počítačem podporovaného překladu (CAT)</i>
7. 3. 2020 DAŇOVÝ SEMINÁŘ	Daňový seminář nejen pro tlumočníky a překladatele Sídlo KST ČR®, Senovážné nám. 23, Praha 1, zasedací místnost č. 16 „Daňové změny platné od 1. 1. 2020, resp. EET od 1. 5. 2020“ <i>Přednášející: Mgr. Ing. Miloslav Hnátek, daňový poradce</i>
7. 3. 2020 ČLENSKÁ SCHŮZE	Členská schůze (dříve valná hromada) KST ČR® Sídlo KST ČR®, Senovážné nám. 23, Praha 1, zasedací místnost č. 16 <i>Vystupující a přednášející zpráv: Mgr. Michal Chuchút, LL.M., advokát a soudní tlumočnick pro jazyk německý, člen představenstva KST ČR®, Dagmar De Blasio Denčíková, soudní tlumočnice jazyka italského a slovenského, místopředsedkyně představenstva KST ČR®, Eva Gorgolová, soudní tlumočnice jazyka anglického, předsedkyně představenstva KST ČR®, Mag. Pavlína Lössl, rakouská soudní tlumočnice a překladatelka českého, německého a slovenského jazyka, členka představenstva KST ČR®, Pavel Trusina, soudní tlumočnick jazyka anglického, člen kontrolní komise KST ČR®, Mgr. Jana Klokočková, soudní tlumočnice a překladatelka jazyka francouzského a rumunského, členka představenstva KST ČR®</i>

Následně uvedené akce KST ČR® byly ZRUŠENY, resp. zůstaly pouze ve fázi plánování a přípravy. Důvodem byla vládní protipandemická opatření na ochranu před koronavirem.

PLÁNOVÁNO
NA 14. 3. 2020
(ZRUŠENO)

Kurz práce s CAT TRADOS pro začátečníky

Opakování úspěšného kurzu z února 2020, jehož kapacita byla v únoru vyčerpána.

Plánovaný přednášející-školicel: PhDr. Bc. Tomáš Svoboda, Ph.D., Ústav translatologie FFUK

PLÁNOVÁNO
NA 21. 3. 2020
(ZRUŠENO)

Česko-španělský terminologický seminář

„Specifické problémy překladu vybrané právní terminologie se zaměřením na oblast trestního a občanského práva a specifika soudního tlumočení“

Plánování přednášející: PhDr. Jana Pešková, Ph.D., Ústav romanistiky FF Jihočeské univerzity České Budějovice, PhDr. Mgr. Petra Mračková Vavroušová, Ph.D., vyučující Ústavu translatologie FF UK a tlumočnice španělského jazyka

PLÁNOVÁNO
NA 28. 3. 2020
(ZRUŠENO)

Kurz práce s CAT TRADOS pro začátečníky

Opakování úspěšného kurzu z února 2020, jehož kapacita byla v únoru vyčerpána.

Plánovaný přednášející-školicel: PhDr. Bc. Tomáš Svoboda, Ph.D., Ústav translatologie FFUK

PLÁNOVÁNO
NA 24.–26. 4. 2020
(ZRUŠENO)

XXI. česko-anglický terminologický seminář

„Azylové a cizinecké právo; terminologie práva sociálního zabezpečení“

Seminář se měl konat v rekreačním zařízení Vězeňské služby a Ministerstva spravedlnosti Zotavovna Přední Labská 43, Špindlerův Mlýn

Nový termín tohoto semináře naplánován na 23. –25. dubna 2021.

Plánování přednášející: JUDr. Jana Jurníková, Ph.D., proděkanka Právnické fakulty Masarykovy univerzity Brno, odborná asistentka Katedry správní vědy a správního práva, Mgr. et Mgr. Vladimíra Kvasničková, odborná asistentka katedry jazyků Právnické fakulty UK v Praze, právnička, lektorka právnické angličtiny České advokátní komory

PLÁNOVÁNO
NA 13. 5. 2020
(ZRUŠENO)

Kurz práce s CAT TRADOS pro začátečníky

Opakování úspěšného kurzu z února 2020, jehož kapacita byla v únoru vyčerpána a další plánované termíny v březnu ZRUŠENY.

Předpokládaný náhradní termín konání – podzim 2020, přesný termín a program budou upřesněny. **Sledujte webové stránky KST ČR®**

Plánovaný přednášející-školicel: PhDr. Bc. Tomáš Svoboda, Ph.D., Ústav translatologie FFUK

PLÁNOVÁNO
NA 16. 5. 2020
(ZRUŠENO)

Čeština pro tlumočníky a překladatele

Předpokládaný náhradní termín konání – podzim 2020, přesný termín a program budou upřesněny. **Sledujte webové stránky KST ČR®**

PLÁNOVÁNO
NA 23. 5. 2020
(ZRUŠENO)

Jarní kurz pro uchazeče o jmenování soudním tlumočníkem

„Jednodenní kurz pro uchazeče o jmenování soudním tlumočníkem – veškeré předpoklady pro jmenování, jakož i informace o výkonu této profese. Seznámení se stávající i budoucí právní úpravou“

Plánovaní přednášející: Mgr. Luboš Dörfl, předseda Vrchního soudu v Praze, autor komentáře k zákonu č. 36/1967 Sb., Mgr. Kateřina Pivoňková, Ph.D., dlouholetá vedoucí oddělení znalců a tlumočnicků Krajského soudu v Praze, Mgr. Michal Chuchát, LL.M., člen představenstva Komory soudních tlumočnicků, soudní tlumočník a advokát

Předpokládaný náhradní termín konání – podzim 2020, přesný termín a program budou upřesněny. **Sledujte webové stránky KST ČR®**

WEBOVÉ STRÁNKY KST ČR® POSKYTUJÍ CELOU ŘADU MOŽNOSTÍ... www.kstcr.cz

- informace o zajímavých vzdělávacích akcích – **přihlaste se k odběru newsletteru.**
- možnost účasti na zajímavém semináři – **využijte on-line automatizovaný přihlašovací systém.**
- možnost porady s kolegy – **staňte se členem Komory a přihlaste se do „poradního chatu“.**
- informace o obsahu interních sdělení – **jste-li řádným členem KST ČR, vstupte do sekce pro členy.**
- informace pro Vaše potenciální nové zákazníky – **pravidelně aktualizujte své kontakty ve veřejném seznamu tlumočnicků KST ČR.**
- minulá vydání bulletinu Soudní tlumočník – **uvedena v barevné verzi na webu Komory.**

ÚHRADY ČLENSKÝCH A JINÝCH PŘÍSPĚVKŮ A SPONZORSKÝCH DARŮ

Úhrady akcí komory

(semináře, kurzy, donace atd.)

č. ú.: 2104417790/2700

UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s.

IBAN: CZ33 2700 0000 0021 0441 7790

SWIFT (BIC): BACXCZPP

Úhrady členských příspěvků

(splatnost do 31. ledna daného roku)

č. ú.: 520228009/2700

UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s.

IBAN: CZ46 2700 0000 0005 2022 8009

SWIFT (BIC): BACXCZPP

Úhrady ze zahraničí v českých korunách

č. ú.: 2200655262/2010, Fio banka, a. s.

IBAN: CZ23 2010 0000 0022 0065 5262

SWIFT (BIC): FIOBCZPPXXX

Úhrady v eurech

č. ú.: 2501389295/2010, Fio banka, a. s.

IBAN: CZ13 2010 0000 0025 0138 9295,

SWIFT (BIC): FIOBCZPPXXX

Členům Komory soudních tlumočnicků ČR připomínáme, že roční členský příspěvek má být uhrazen vždy předem, nejpozději do 31. ledna každého roku.

UPOZORNĚNÍ NA NEKALÉ POŽADAVKY AGENTUR

Web KST ČR: <https://www.kstcr.cz/cz/novinky/upozorneni-na-nekale-pozadavky-agentur>

V posledních měsících zaznamenáváme stále častější případy, kdy překladatelské agentury vyžadují od tlumočnicků předání nevyplněných podepsaných a orazítkovaných tlumočnických doložek.

Důvodem má být údajně větší operativnost při předávání ověřených překladů klientům a úspora času tlumočnicka, který nemusí sám provádět svázání každého překladu.

Upozorňujeme, že výše popsany postup je v rozporu se zákonem.

Tlumočnická přenecháním blanco doložek agentuře porušuje povinnost vykonávat činnost řádně (§ 8 zákona č. 36/1967) a osobně (§ 10 zákona č. 36/1967). Taková porušení jsou přestupkem dle § 25a odst. 1 písmeno a) a b) zákona, jejichž následkem je peněžitá pokuta do 100 000 Kč nebo vyškrcnutí ze seznamu (§ 25 a odst. 3).

Komora soudních tlumočnicků ČR se od uvedené praxe distancuje a doporučuje svým členům na takovéto požadavky agentur nepřistupovat.

S použitím podkladů KST ČR upravila red. ST

PANDEMIE COVID-19... CO KST ČR® UDĚLALA V ZÁJMU TLUMOČNÍKŮ A PŘEKLADATELŮ?

Informace na webu KST ČR o aktivitách Komory ve věci pandemie

Spolu s dalšími profesními organizacemi začala KST ČR své aktivity v zájmu tlumočnicků a překladatelů ve věci pandemie COVID-19 již 19. března 2020, a to dopisem Hospodářské komory ČR (v plném znění uveden na 2. str. obálky tohoto vydání ST) zasláným též Úřadu vlády, Ministerstvu práce a sociálních věcí, Ministerstvu průmyslu a obchodu a Ministerstvu financí. **Na webu Komory soudních tlumočnicků ČR si ho můžete přečíst na:** <https://www.kstcr.cz/cz/novinky/pandemie-covid-19-co-lze-delat-v-zajmu-tlumocniku-a-prekladatelu-0>

Dne 3. dubna 2020 zaslala KST ČR, opět společně s dalším profesními sdruženími, ministryni financí Aleně Schillerové připomínky k návrhu jednorázové přímé podpory pro osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ). **Na webu KST ČR si je můžete přečíst na:** <https://static.kstcr.cz/data/uploaded/yi10iyltcy3lr7eknc8xs8yax1xzjv/ministerstvu-financi-a-na-vedomi-dalsim.pdf>

Odpověď paní ministryně ze 17. dubna 2020 si můžete přečíst na: <https://static.kstcr.cz/data/uploaded/>

[mxxcjd2x5ijgblub0sieyfpvkb00i/odpoved-ministryne-schillerove-17-04-20.pdf](https://static.kstcr.cz/data/uploaded/mxxcjd2x5ijgblub0sieyfpvkb00i/odpoved-ministryne-schillerove-17-04-20.pdf)

Ve snaze pomoci kolegům nejsme sami - také Evropská asociace právních tlumočnicků a překladatelů EULITA, které je KST ČR členem, zaslala 21. dubna 2020 evropským vládám otevřený dopis. **Na webu KST ČR si jej v češtině můžete přečíst na:** <https://static.kstcr.cz/data/uploaded/ofutw37t-pozqsiz5fa2ycqct0q7vaz/otevreny-dopis-eulita-cz.pdf>

Je důležité, aby kromě vlivných míst i široká veřejnost věděla, že většina tlumočnicků a překladatelů jsou osoby samostatně výdělečně činné bez jakýchkoli záruk, které ze dne na den přišly o svoji skromnou obživu.

Tlumočníci se stali obětmi zrušených konferencí, jednání u advokátů, notářů, soudů, obchodních a kulturních akcí... ad. Překladatelé zůstali bez výstupů z těchto setkání, chybí smlouvy s cizinci, rozsudky s cizím prvkem, není třeba úředních dokladů, a dokonce ani policejních zápisů, když není svědků či pachatelů z cizích zemí.

Sami jsme touto situací zaskočení, ale pokud o tom nebudeme mluvit na veřejnosti, zůstaneme i nadále neviditelní a nikdo nás nebude brát v potaz.

Především se však musíme všichni snažit být disciplinovaní a zůstat doma v izolaci, aby nebezpečí nákazy trvalo co nejkratší dobu a škody byly únosné.

S použitím podkladů KST ČR upravila red. ST

KDE JSME BYLI..., KDE JSME..., KDE BUDEME...

Novela zákona o překladatelích a tlumočnících prošla Poslaneckou sněmovnou a byla projednána i v Senátu. Novelizovaný zákon nabyde účinnosti k prvnímu lednu příštího roku. Stanovuje jasnější podmínky pro vznik tlumočnického a překladatelského oprávnění. Rozlišuje tlumočnickou a překladatelskou činnost, tedy ústní a písemný převod jazyka, stanovuje požadavky na dosažené jazykové vzdělání a praxi, ruší povinnost uchovávat stejnopisy tlumočnických a překladatelských úkonů a tlumočnické a překladatelské úkony předložené v elektronické podobě, rozšíření možnosti odmítnutí úkonů pro nedostatek odbornosti a pro jiné vážné důvody, umožní vyšší odměny za odvedenou práci... ad. Celá agenda tlumočníků a předkladatelů bude pod ministerstvem spravedlnosti, nikoli jako doposud pod krajskými soudy. Jsou to zásadní změny, po kterých – a nejen po nich – volala celá odborná obec tlumočnicků a překladatelů již dlouhou dobu a vynakládala v tomto směru i značné úsilí. Co všechno bylo nutné za uplynulý rok zvládnout a vyřešit na cestě k těmto změnám přibližuje následující článek

Michal Chuchát

U příležitosti valné hromady komory konané 7. 3. 2020 jsme se rozvzpomenuli na uplynulých dvanáct měsíců, které se nesly ve znamení intenzivní práce na nové legislativě upravující soudní překlad a tlumočení.

Dějiny Komory soudních tlumočnicků jsou dějinami bojů za samostatný zákon upravující naši profesi. Návrh zatím posledního, bohužel nepříliš zdařilého, předpisu doputoval na začátku roku 2019 do Poslanecké sněmovny PČR. KST ČR zpočátku nový zákon podporovala, přestože k němu vzhledem k jeho kvalitám zachovávala rezervovaný postoj, a přestože její připomínky nebyly ze strany legislativců zohledněny.

Nové představenstvo vzešlé z voleb v roce 2019 nemohlo už osud návrhu nového předpisu ve sněmovně ovlivnit,

M. Chuchát informuje účastníky členské schůze o agendě zákona o soudních tlumočnících a soudních překladatelích

neboť již prošel prvním i druhým čtením a v třetím čtení lze, jak praví její jednacím řád..., „...navrhnout pouze opravu legislativně technických chyb, gramatických chyb, chyb písemných nebo tiskových, úpravy, které logicky vyplývají z přednesených pozměňovacích návrhů, popřípadě podat návrh na opakování druhého čtení“.

Poslanecká sněmovna podle očekávání návrh zákona schválila a postoupila jej Senátu PČR.

Veto Senátu... a nová šance

Během jara 2019 se – jako reakce na nedostatečně respektované připomínky odborné veřejnosti a nevyhovující znění zákona – konstituovala **neformální iniciativa Za lepší zákon o soudních tlumočnících**. Společné jednání se zástupci této iniciativy znamenalo zárodek koordinovaných snah organizací sdružujících příslušníky naší profese o opravu chyb v nové legislativě. V dubnu 2019 tedy komora oslovila všechny senátory s žádostí, aby Senát PČR vrátil poslanecké sněmovně návrh zákona s pozměňovacími návrhy, jejichž znění jsme vypracovali a jejichž obsahem bylo zejména snížení pokut, dále pak vypuštění povinnosti archivace a povinného pojištění. Nezávisle na KST ČR se na senátory obrátili též členové iniciativy Za lepší zákon o soudních tlumočnících.

Senát PČR však – mimo jiné i na základě uvedených aktivit KST ČR a iniciativy – dospěl k názoru, že nedostatky postoupeného návrhu nelze zhojit pouze pozměňovacími návrhy a zamítl celý balík zákonů, které měly

nově upravovat jak agendu tlumočnicků a překladatelů, tak profesi soudních znaleců. Celá materie se tak na přelomu jara a léta 2019 vrátila na půdu Poslanecké sněmovny. Pro soudní tlumočníky to znamenalo novou šanci. Během léta se konstituovala **pracovní skupina**, sdružující nejen zástupce komory, ale i dalších profesních organizací a akademických pracovišť, jakož i neformálních iniciativ. Jednotný hlas celé tlumočnické komunity měl rázem mnohem větší váhu. Zároveň se podařilo zkoordinovat naše názory na další postup: požádáme poslance o přehlasování senátního veta **a následné urychlené přijetí novely nového zákona**, na níž začneme v mezidobí intenzivně pracovat.

Jen sami tlumočníci by však příliš nezmohli bez podpory politiků. Jako prostředníci nám v tuto chvíli nesmírně pomohli senátoři **Tomáš Goláň, Miloš Vystrčil a Marek Hilšer**. Dokázali zorganizovat setkání se zástupci Ministerstva spravedlnosti, v jehož gesci nový zákon byl. Pracovní skupina zároveň zpracovala materiál, s nímž senátoři obhajovali své veto v Poslanecké sněmovně.

V tuto chvíli nám pomocnou ruku podali předkladatelé návrhu zákona: jak Ministerstvo spravedlnosti zosobněně samotnou ministryní paní Marií Benešovou, tak poslankyně Olga Richterová a Helena Válková, autorka původní verze návrhu, **a bylo tak dosaženo odročení projednávání senátního veta a jeho přehlasování o dva měsíce.**

Mohlo by se to zdát jako dlouhá doba, jenomže během ní jsme museli **připravit konkrétní návrh novely**, projednat jej jak s jmenovanými poslankyněmi, tak s ministerstvem a jeho legislativními techniky a dosáhnout jeho projednání ve sněmovně ve zkráceném řízení. Práce tedy bylo dost, schůzí pracovní skupiny, které se protáhly do noci, i vtipných šálků kávy přibývalo.

Návrh paragrafového znění novely se nakonec podařilo odeslat na ministerstvo s dostatečným předstihem, aby si jej úředníci na legislativním odboru mohli prostudovat a zaujmout k němu stanovisko. Následovala schůzka, na níž se nám je podařilo přesvědčit o smysluplnosti většiny, ne však všech našich návrhů. I tak jsme to považovali za úspěch, který alespoň zčásti odvrátil riziko, že tlumočníci kvůli nové a přísné právní úpravě začnou hromadně ukončovat svoji činnost.

Zákon 354/2019 Sb.

V závěru roku 2019 Poslanecká sněmovna přehlasovala senátní veto, návrh zákona¹ podepsal prezident a došlo k jeho publikaci ve Sbírce zákonů. Komunita tlumočnicků si začala zvykat na číslo 354/2019 namísto dosavadního 36/1967.

Ted' šlo do tuhého: dodrží ministerstvo a poslanci svůj slib? **Předloží návrh zpracované novely právě schváleného zákona sněmovně?** Nehodí nás přes palubu?

Naštěstí k tomu nedošlo. **Návrh novely přijala Poslanecká sněmovna ve zjednodušené proceduře a v březnu 2020 novela doputovala do podatelny Senátu. Ten ji projednal na schůzi 18. března 2020²**

Co novela přinesla?

Zákon ve znění předjednané novely ani nadále nepovažujeme za dokonalý, dosažení kompromisu nás však naplnilo optimismem. Co finální znění novely říká?:

- **snížení pokut za přestupky.** *Sice se nedostaly na úroveň stávajícího předpisu, ale alespoň nejsou tak drakonické;*
- **zrušení povinnosti archivace překladů.** *Většina z nás vykonává svou práci z domova, mít tam několik let tisíce stran citlivých dat by určitě nebylo vhodné;*
- **možnost odmítnout tlumočnický úkon z důvodu nedostatku odbornosti** *(ale na druhé straně zaznamenání této skutečnosti do databáze);*
- **zrušení povinného pojištění,** *které by hlavně tlumočnickům malých jazyků změnilo jejich práci ve ztrátovou činnost;*
- **blíže vymezení povinnosti součinnosti zadavatele;**
- **omezení možnosti zveřejňování sankcí;**
- **omezení možnosti udílení výtek;**

Nové právní prostředí však neznamená pouze zákon, ale vyžaduje i nové prováděcí předpisy. Ministerstvo v doprovodných materiálech k vládnímu návrhu zákona předpokládá **vydání tří vyhlášek** – obecné prováděcí (jejíž paragrafované znění ještě nepublikovalo), dále pak vyhlášky o kvalifikačních předpokladech pro výkon funkce soudního tlumočnicka a překladatele a konečně vyhlášky o odměňování.

¹ Pozn. red. 1: Stále však šlo o zákon v nepříliš zdařilém znění, nevyhovujícím ani tlumočnické, ani překladatelské obci.

² Pozn. red. 2: Novela byla Poslaneckou sněmovnou schválena 29. ledna 2020 a dne 15. března 2020, navzdory nouzové situaci kvůli koronaviru, prošla i Senátem (vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod č. 166/2020 Sb., v částce 60: Zákon ze dne 18. března 2020, kterým se mění zákon č. 354/2019 Sb., o soudních tlumočnických a soudních překladatelích). Prezident schválenou novelu podepsal a tlumočnický zákon č. 354/2019 Sb. definitivně nabyde účinnosti již v novelizované verzi dne 1. ledna 2021.

Vyhlášky dosud nebyly vydány a připravuje je ministerstvo. Pracovní skupina tedy napjala síly a odeslala ministerstvu materiál navrhuje jednak koncepční změnu (vše pouze do jedné vyhlášky), jednak řadu změn faktických, modifikujících původně zpracované znění.

Asi nejvýznamnější z nich jsou:

- přesnější definice tlumočnického a překladatelského úkonu, revize, korektury;
- úprava nedůsledností týkajících se užívání tlumočnické a překladatelské pečeti a elektronických úkon;
- precizace požadovaného vzdělání (hlavně u tlumočnicků znakového jazyka, ne však pouze u nich) a kvalifikace (zejména v oblasti doplňkového studia na právnické fakultě – dle našeho názoru by obecná část neměla být povinná pro osoby s právnickým vzděláním, jazyková část by měla být povinná pouze u jazyků, u nichž je přednášena);

- upřesnění podoby a obsahu vstupní zkoušky (kterou bude pořádat Justiční akademie a jíž budeme muset všichni složit do pěti let od nabytí účinnosti zákona);
- zrušení rozpětí odměn za tlumočnický a překladatelský úkon;
- přesnější zakotvení možnosti zvyšovat odměnu;
- přesnější úprava náhrady nákladů (inspirovali jsme se zejména advokátním tarifem);
- omezení svévole zadavatelů při redukci odměn;

Ke dni, kdy píšu tento článek¹, ministerstvo na materiál pracovní skupiny zatím nereagovalo. Přesto zůstávám optimistou a věřím, že s tlumočnickou komunitou bude jednat jako s partnerem tak, aby balík právních předpisů, který nabyde účinnosti k prvnímu lednu příštího roku, vyváženým způsobem reflektoval požadavky jak zadavatelů, tak naší komunity.

CÍLEM NOVELY JE PŘEDEVŠÍM NAROVNAT ŘADU NELOGICKÝCH OPATŘENÍ Z PŮVODNÍHO NÁVRHU

Rozhovor s poslankyní Olgou Richterovou, místopředsedkyní České pirátské strany, a též místopředsedkyní Výboru pro sociální politiku PS PČR na téma prosazení novely zákona o soudních tlumočnících a soudních překladatelích

Poslanecká sněmovna v lednu 2020 v prvním čtení jednomyslně schválila novelu zákona o soudních tlumočnících a soudních překladatelích připravenou poslankyní a místopředsedkyní Pirátů Olgou Richterovou, společně s poslankyní hnutí ANO Helenou Válkovou. Následně novela prošla legislativním procesem a od 1. ledna příštího roku tak vstoupí v účinnost zákon o Tlumočnících a překladatelích (zákon 354/2019 Sb.), a to v novelizovaném znění.

„Považuji za extrémně důležité, že se nám podařilo do legislativního procesu zapojit pracovní skupinu soudních tlumočnicků, díky kterým zákon lépe reflektuje realitu. Původní podoba zákona narážela na četnou kritiku odborné veřejnosti, zákon nebyl pro tlumočníky přijatelný. Hrozil by kolaps soudního tlumočení, do něhož patří i tlumočníci českého znakového jazyka. Těší mě, že intervence Pirátů

přinesla své ovoce a zákon nebude stavět tlumočnickům do cesty zbytečné překážky,” komentovala schválení novely O. Richterová.

Redakce ST: Jak vnímala původní, nevyhovující znění zákona Pirátská strana, resp. jaké stanovisko Vaše strana zaujímala k původnímu, nevyhovujícímu znění zákona?

O. Richterová: Věděli jsme, že zákon jen kopíruje znění pro znalce. Připomínky Pirátů, resp. tlumočnicků z praxe, jsme podali jako pozměňovací návrhy původní novely. Přes vládní koalici neprošly. Poté jsme ale ve Sněmovně neschválili novelu vrácenou Senátem. A Jakub Michálek navrhl přerušení jednání. Poté už to šlo, a s prof. H. Válkovou jsme se účastnily se skupinou tlumočnicků aktivně jednání s ministerstvem. Ve finále byly všechny původní

¹ Pozn. red.: březen 2020

připomínky zapracovány. To, co jsme za Piráty říkali od začátku, tedy díky vrácení Senátem prošlo.

ST: Co bylo tím hlavním popudem, abyste se začala zabývat o přepracování původního, nevyhovujícího znění zákona?

O. R.: Podněty z praxe byly klíčové... Jsem vystudovaná tlumočnice a překladatelka z FF UK a řada lidí mě upozorňovala, že hrozí kolaps oboru.

ST: Co vlastně bylo příčinou, nebo lze označit něco konkrétního, co bránilo, nebo proč se podle Vašeho názoru nedařilo úpravu znění zákona prosadit?

O. R.: Nepochota vlády či ministerstva zapracovat změny. Takto jednoduché to podle mě bylo.

ST: Která ustanovení, nebo které body původního znění byly vlastně těmi problémovými místy?

O. R.: Povinnost archivace, příliš vysoké sankce, nemožnost odmítnout úkon. De facto stav permanentní neplacené pohotovosti.

ST: Který aspekt znění zákona byl – podle Vás – tím nejobtížnějším, nejproblematičtějším bodem projednávání pro docílení nové, finální verze zákona?

O. R.: Zejména možnost odmítnout úkon musela obsahovat pojistku před "přehnaným odmítáním". Ministerstvo mělo velké obavy, aby měl práci kdo vykonávat.

ST: V čem ze svého pohledu spatřujete příčinu toho pozitivního obratu, tedy že se po původním zamítnutí podařilo novelu zákona přece jen prosadit?

O. R.: Že KSČM odmítla držet basu s vládní koalicí, protože taky viděli, jak špatný je ten původní návrh. A k tomu samozřejmě celý zbytek opozice. Napomoci mohlo i to, jak jsem vystupovala a argumentovala.

ST: Nakolik nakonec novelizovaná/finální verze splnila Vaše představy?

O. R.: Jistou výjimečnost spatřuji v tom, že ještě než vstoupil v platnost ten původní, nekvalitní tisk 73, již se pracovalo na jeho novele. A to, jak jsem popsala výše, ve spolupráci s tlumočníky a ministerstvem, aby se dosáhlo konsenzu a napravily se nedostatky původního návrhu, na sílu protlačeného vládou. Nevznikl díky tomu zmatek v praxi. V účinnost vstoupí změny jako jeden celek a nám se podařilo prosadit všechny změny, které jsme už dříve navrhovali jako standardní pozměňovací návrhy jménem Jakuba Michálka. Jen to samozřejmě stálo víc energie i času úplně všech. Ale taková už je politika současné vlády – zkusit pokud možno hrubou silou.

O. Richterová s knihami, které sama přeložila, nebo se na jejich překladu podílela. Vizi Pirátů je svobodná, vzdělaná a nejen digitálně propojená společnost

ST: Kolik osob, resp. kdo tvořil vyjednávací tým pro novou verzi znění zákona?

O. R.: Zejména prof. Válková a já, obě jsme mj. profesně tlumočily a věděly jsme, co to obnáší.

ST: Jak hodnotíte úroveň spolupráce s ostatními členy jednacího týmu?

O. R.: Byla profesionální, věcná, povedlo se dosáhnout dohody. Děkuji moc za to zapojení odborné veřejnosti. Nebyla ale možná, dokud nepřišel souhlas z nejvyšších pater.

ST: Bude „tlumočnická problematika“ i nadále v centru Vaší pozornosti?

O. R.: Díky těm prosazeným zlepšením, přijatým poučením z praxe, by nastavení systému nyní pro tlumočníky odrazující být nemělo. Povedlo se i zvýšit práva tlumočnicků, např. na součinnost. Ovšem v praxi jde o vyhlášku. Zejména o odměňování. A tam se musím nyní opět zaměřit, není dosud vyjednané znění. Mým cílem je zapojení těch, kdo soudní tlumočení reálně vykonávají, jakožto standardně konzultované, vážené profese.

ST: Děkuji za rozhovor

PRAKTICKÉ NAPLNĚNÍ NOVÉHO ZÁKONA O SOUDNÍCH TLUMOČNÍCÍCH PŘINESE AŽ NOVÁ VYHLÁŠKA. JAKÁ BUDE A CO OD NÍ MŮŽEME OČEKÁVAT?

Všem těm, kteří iniciovali a umožnili splavnost procesu ve věci přípravy a schválení novely zákona o soudních tlumočnících a překladatelích patří poděkování. Rozhodnutí, které Poslanecká sněmovna počátkem září 2019 učinila, a kterým odložila projednávání zákona o soudních tlumočnících a překladatelích o 60 dní, během nichž bude připravena novela odstraňující nejvýznamnější vady původního návrhu zákona, rozhodně nepatří mezi věci, které ve sněmovně vidáme běžně. Naopak, šlo o velmi nestandardní řešení

Edita Jiráková

Znalci... a tlumočníci

Pokud čtete tyto řádky, pak jste velmi pravděpodobně soudním tlumočnickem či překladatelem. Je totiž neod diskutovatelnou pravdou, že obor soudního tlumočení a překladu nepatří mezi oblasti zájmu široké veřejnosti. Součástí kvalitního výkonu činnosti soudního tlumočnicka a překladatele je mlčenlivost, diskretnost, nekonfliktnost, distingovanost... a další výbava, která jde v protikladu ke snaze o popularizaci či propagaci.

Ve chvíli, kdy po dlouhých letech došlo k přípravě nové právní úpravy činnosti znalců a tlumočnicků, se tento rys tlumočnické činnosti ukázal zcela markantně. Při projednávání návrhu dvou nových samostatných zákonů – zákona o znalcích a zákona o tlumočnících – byly názory znalců prezentovány v nejrozumnějších sdělovacích prostředcích, k připravované úpravě se vyslovovali ústavní právníci i nejvyšší státní zástupci. Oproti tomu otázka úpravy tlumočnické a překladatelské činnosti zůstávala, nehledě na snahy mnoha aktivních jednotlivců, na okraji zájmu veřejnosti.

Na jaře 2019, kdy oba samostatné návrhy zákonů prošly třetím čtením v Poslanecké sněmovně, se jimi začal zabývat Senát, a to konkrétně jeho ústavně-právní výbor. Zde se marginalizace tlumočnicků ukázala v obnažené podobě. Tlumočníci, kteří si jako veřejnost přišli na senátní výbor poslechnout průběh projednávání, neuslyšeli ve vztahu k tlumočnické agendě vlastně nic. Celé projednávání pod vedením JUDr. Miroslava Antla se věnovalo, snad s výjimkou jedné věty o výši pokut, výhradně znalcům. Doporučení zamítnout návrh tlumočnického zákona bylo navázáno na odmítnutí návrhu zákona o znalcích.

Přesto – a snad právě díky tomu – došlo ke konsolidaci a sjednocení úsilí všech relevantních tlumočnických organizací, nově vzniklých neformálních uskupení, spolků a akademických pracovišť, jejichž společnou snahou a akcelérátorem bylo vyvedení soudních tlumočnicků ze stínu znalců a prosazení nutných změn.

Otevřeně a z mnoha stran zaznívalo, že je potřeba úpravu pro znalce a pro tlumočníky oddělit. Ukázalo se však, že v praxi toto oddělení mělo znamenat, že dojde k vytvoření nového zákona o soudních znalcích a znaleckých ústavech, přičemž na tlumočníky se tato nová úprava jednoduše překlápí.

Tlumočníci unisono vystoupili s tím, že takový přístup zcela odporuje primární myšlence o oddělení činností znalecké a tlumočnické. Jestliže je potřeba činnosti oddělit, pak proto, že jsou mezi nimi značné rozdíly, a ty je nutné odrazit v právní úpravě. Právě na tuto argumentaci prof. Helena Válková, která byla předkladatelkou původního návrhu zákona, reagovala s porozuměním a uznala, že tlumočníci do přípravy nového předpisu nebyli aktivně zapojeni. Opakovaně také v dalších jednáních zdůrazňovala, že sama jako tlumočnice pracovala a o naší činnost se tudíž upřímně zajímá.

Anabázi toho, jak se postupně podařilo získat podporu senátorů a poslů i poslanců jsme mohli sledovat jak na oficiálních webových i facebookových stránkách organizací zastoupených v pracovní skupině, tak na nově vytvořené FB stránce iniciativy Za lepší zákon o soudních tlumočnících a překladatelích, věnované čistě otázce nové legislativy, jakož i v periodikách Komory soudních tlumočnicků ČR a Jednoty tlumočnicků a překladatelů.

Odborné veřejnosti pak jistě neušly přelomové okamžiky. Nový samostatný zákon o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech a zákon o změně souvisejících předpisů byly schváleny 10. 9. 2019 sněmovnou, podepsány prezidentem 24. 9. 2019 a vyhlášeny 9. 10. 2019 ve Sbírce zákonů pod č. 254/2019 Sb. a č. 255/2019 Sb.

Projednávání nového samostatného zákona o soudních překladačích a soudních tlumočnících se však ve sněmovně zadrhlo. Jelikož jde dnes už o věci známé, připomeňme si jen pár aspektů.

Rozhodnutí, které sněmovna počátkem září 2019 učinila, a kterým odložila projednávání zákona o soudních tlumočnících a překladačích o 60 dní, během nichž bude připravena novela odstraňující nejzávažnější vady původního návrhu zákona, rozhodně nepatří mezi věci, které ve sněmovně vidáme běžně. Naopak, šlo o velmi nestandardní řešení a všem poslancům, kteří takové řešení iniciovali i těm, kteří jej „jen“ umožnili, patří poděkování. Zároveň je potřeba zdůraznit, že jde o výsledek usilovné práce společné pracovní skupiny, která neúnavně informovala a oslovovala poslance napříč celým politickým spektrem.

Další věc, která si zaslouží připomenout, je rekordní čas a mnoho jednání pokračujících přes půlnoc, kdy pracovní skupina zpracovala precizní připomínky k návrhu uvažované novely a jejich podrobné odůvodnění.

Není třeba opakovat, že 3. 12. 2020 sněmovna přijala původní návrh zákona s tím, že čerstvě vypracovaná novela byla k tomuto datu již vložena do oficiálního sněmovního systému a ministryně spravedlnosti M. Benešová před hlasováním o zákonu přislíbila, že novela bude zařazena na pořad sněmovny v nejbližším možném termínu. Tento slib byl bezesbýtku naplněn.

Vzácná je také široká podpora zmíněné novely napříč celou Poslaneckou sněmovnou. Na první lednové schůzi byla novela přijata jednomyslně (136 hlasů pro, 0 hlasů proti), následně byla stejně hladce přijata Senátem. Konkrétní zapojení jednotlivých politiků, kteří s pracovní skupinou intenzivně komunikovali, přibližuje kolega Michal Chuchůt v samostatném článku – viz strana 11.

Tlumočníci si na Jeronýmových dnech v listopadu 2019 vyslechli z úst náměstka Ministerstva spravedlnosti J. Tejce ujištění, že s tlumočnický bude vyhláška projednávána. Vpravo autorka článku, E. Jiráková, členka společné pracovní skupiny soudních tlumočnicků.

Tím však práce pro pracovní skupinu soudních tlumočnicků v žádném případě nekončí, spíše naopak. **Praktické naplnění nové zákonné úpravy totiž přinese až prováděcí předpis.** Navíc, epidemiologická situace v období jara 2020 nejistotu tlumočnicků ještě zvýšila.¹

Pandemická situace

Tlumočníci si na Jeronýmových dnech v listopadu 2019 vyslechli z úst náměstka Ministerstva spravedlnosti (MSP) Jeronýma Tejce ujištění, že s tlumočnický bude vyhláška projednávána. Do posledního místa zaplněný přednáškový sál vyslechl také příslib, že bude upravena výše odměn s ohledem na jejich mnohaletou stagnaci i nové nároky a povinnosti, které přináší nový zákon.

Pracovní skupina soudních tlumočnicků s velkým nasazením vypracovala podrobné pozměňovací návrhy k záměru vyhlášky, které v únoru zaslala spolu s podrobným odůvodněním Ministerstvu spravedlnosti. Do dalšího vývoje však zasáhla pandemie Covid-19 a vyhlášení nouzového stavu. Zavření hranic postihlo tlumočnický a překladačel velmi citelně a ekonomické dopady budou pociťovat ještě dlouho po oficiálním skončení nouzového stavu. Nejasný obsah vyhlášky, která má spolu se zákonem vstoupit v účinnost 1. 1. 2021, pak tlumočnickům přináší v této neklidné době další nejistoty.

V současné době probíhá komunikace s Ministerstvem spravedlnosti jen elektronicky a má sporadický charakter. Pracovní skupina byla ujištěna, že se na MSP s osobní schůzkou počítalo, nicméně v podmínkách pandemie ji

¹ Pozn. red.: Nové právní prostředí neznamená pouze zákon, ale vyžaduje i nové prováděcí předpisy. Ministerstvo v doprovodných materiálech k vládnímu návrhu zákona o soudních tlumočnících a překladačích předpokládá **vydání tří vyhlášek** – obecné prováděcí, dále pak vyhlášky o kvalifikačních předpokladech pro výkon funkce soudního tlumočnicka a překladačel a konečně vyhlášky o odměňování. Vyhlášky dosud nebyly vydány a ministerstvo je připravuje. Pracovní skupina tedy napjala síly a odeslala ministerstvu materiál navrhuující jednak koncepční změnu (vše pouze do jedné vyhlášky), jednak řadu změn faktických, modifikujících původně zpracované znění.

uskutečnit nelze. Vedoucí oddělení profesní legislativy MSp v této souvislosti uvedla, že zamýšlí zaslat pracovní skupině návrh vyhlášky a související materiály zvláště, aby tlumočníci nebyli informováni pouze v rámci meziresortního připomínkového řízení. Věřme, že na straně ministerstva bude po skončení nouzového stavu vůle odložené plánované setkání uskutečnit, jelikož konstruktivní výměna názorů by mohla další fáze připomínkového řízení usnadnit.

Poděkování

Dovolte, abych závěrem také všem členům pracovní skupiny soudních tlumočnicků vyjádřila své poděkování za obrovské množství času a energie, které v uplynulém roce otázce legislativní úpravy tlumočení věnovali a popřála jim neutuchající energii i do nejbližší budoucnosti.

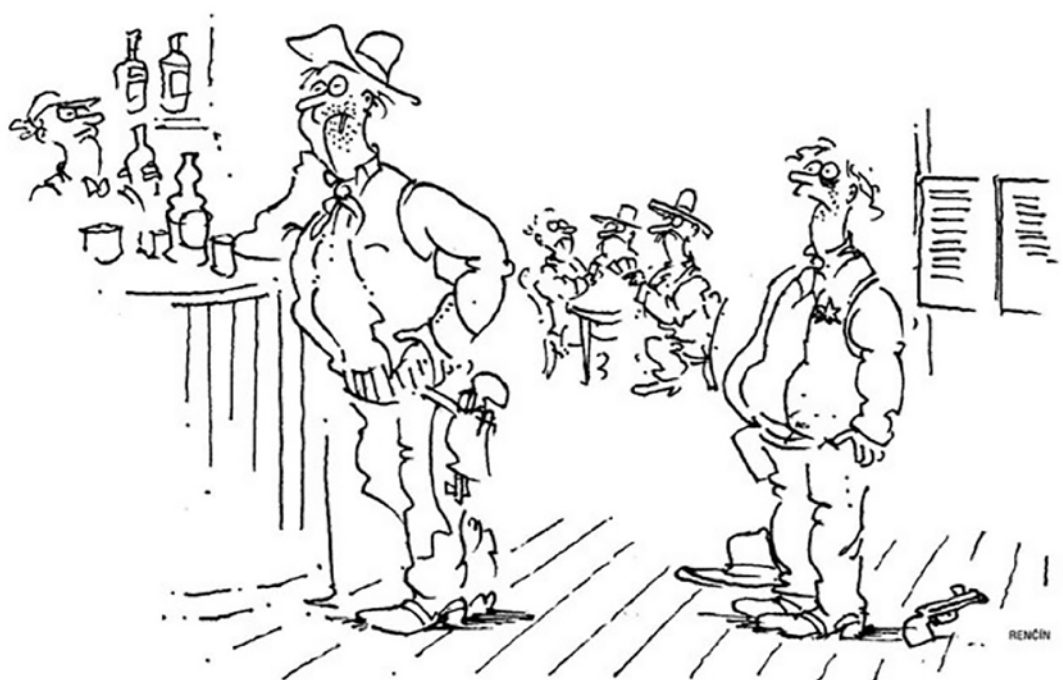
Uznání samozřejmě patří nejen poslancům a senátorům, kteří tlumočníky vyslyšeli, z nichž mnozí dodnes problematice soudního tlumočení věnují svou pozornost, ale

zvláště ministryni spravedlnosti Marii Benešové, která myšlenku rychlé novelizace podpořila. Poděkování náleží prof. Heleně Válkové, která jako předkladatelka původního návrhu zákona uznala argumentaci tlumočnicků, že nebyli do přípravy nového zákona zapojeni, a o to aktivněji se pak zapojovala do jednání s pracovní skupinou během intenzivní přípravy návrhu novely. Nesmíme opomenout zmínit pracovníky ministerstva spravedlnosti, kteří zapracovávali změny ve velmi krátkém čase a nyní se zabývají našimi připomínkami k návrhu prováděcího předpisu.

Pesimisté by mohli úvodní tvrzení v tomto článku parafrázovat, a říct, že veškeré zmíněné úspěchy a široká politická podpora napříč sněmovnou i senátem byly důsledkem toho, že tlumočníci jsou marginální a nejedná se o oblast, kde se střetávají zájmy významných ekonomických subjektů. Já však chci věřit, že důvod byl jiný. A to jednota a odborná kompetence tlumočnické obce a základní kvality tlumočnicků, do jejichž výbavy patří pracovitost, slušnost, důslednost... a především schopnost mluvit a naslouchat.

JAK TO VIDĚL VLADIMÍR RENČÍN

S laskavým svolením autora

JEDNOU SE VRÁTÍM, DAGU, A SE MNOU PŘÍJDE ZÁKON. A NE NĚJAKEJ ČESKEJ!

JERONÝMOVY DNY 2019 – JIŽ TRADIČNÍ SETKÁNÍ TLUMOČNÍKŮ A PŘEKLADATELŮ

Tato všemi tlumočníky a překladateli nejen z ČR očekávaná, a proto i hojně navštěvovaná akce se v roce 2019 uskutečnila ve dnech 1.–3. listopadu, opět v Praze 1, na Senovážném nám. 23

Program Jeronýmových dnů – akce pořádané Jednotou tlumočnicků a překladatelů ve spolupráci s Asociací konferenčních tlumočnicků ASKOT, Českou komorou tlumočnicků znakového jazyka (ČKTZJ), Komorou soudních tlumočnicků ČR (KST ČR), Obcí překladatelů (OP), Ústavem translatologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy (ÚTRL FF UK) a Evropskou komisí – byl znovu bohatě napěchován přednáškami, z nichž si mohl vybrat opravdu každý, podle svého zájmu a zaměření.

Jen v náznaku a stručnosti zde lze uvést, že překladatelský směr představovala například prezentace knihy **Překlad do nemateršského jazyka. Fakta, otázky, perspektivy** (Tomáš Duběda, David Mraček, Vanda Obdržálková, ÚTRL FF UK).

Profesně tolerovaná a hojně uplatňovaná praxe překládání do nemateršského jazyka (tzv. nerodilý překlad) patří mezi málo popsané fenomény.

Do tohoto zaměření patřila i přednáška **Kam směřuje automatizace překladatelské činnosti?** (Tomáš Svoboda, ÚTRL FF UK) z cyklu „Budoucnost překladatelské profese“, která se snažila přinést odpovědi na otázky Jaké činnosti převzala či ještě převezme umělá inteligence v překladatelském procesu? Jaká jsou specifika a jaké nástrahy nového jazyka, uistiny (AI-ish)? Jaké je nové pojetí překladu a nové pojetí role překladatele?...ad.

Tlumočnické zaměření bylo zastoupeno přednáškou **Nové technologie, digitalizace a konferenční tlumočení** (Hana Jungová, SG SCIC), která se věnovala několika projektům na poli digitalizace: „Paper smart booth“, jenž se týká též problému podkladové dokumenty v elektronické podobě vs dokumenty v podobě papírové, bez kterých se mnohdy tlumočníci nemohou obejít, a jak tedy neohrozit kvalitu práce tlumočníka a jeho pracovní podmínky. A také „Interpreters digital toolbox“: jak zmodernizovat nástroje na přípravu na zasedání s plným využitím možností, které digitalizace skýtá.

O tlumočení v rámci evropského projektu Erasmus+ hovořila přednáška **Professional and Accessible Community Interpreting: A Gateway to Migrant's Integration** (Pavčina Knap-Dlouhá, Kateřina Křížová, Katedra nederlandistiky Univerzity Palackého Olomouc).

Informativně osvětový a literární směr byl zastoupen např. kulatým stolem na téma **Zažijte literární překlad v budoucnu „technologickou revoluci“? aneb Bude literatura i s kočkami krásná?** (A. Rothwell, Dagmar Heeg (OP a JTP), Lucie Lukešová (Český národní korpus) a Miroslav Pošta).

Tento směr ještě doplnil prof. Andrew Rothwell, Swansea University, který představil výsledky své práce s nástroji CAT a MT na literárním textu – např. překlad francouzské dadaistické poezie pomocí Systran4 nebo překlad románu Emila Zoly s nástrojem memoQ.

Směr informativně publicistický představovala např. prezentace publikace **„Překlady pro EU“** (Tomáš Svoboda, ÚTRL FF UK a spoluautoři publikace).

V jazykově češtinářském zaměření jistě zaujala přednáška **Hacknutá čeština** (Martin Kavka, Michal Škrabal, moderátorka Anežka Charvátová), kdy se editoři neortodoxního slovníku dnešní materštiny snažili publikum přesvědčit, že současná čeština není v úpadku, ale naopak vzkvétá, a že konotace k slovu hacknout nemusí být jen nutně negativní.

Informace ze světa technologií zprostředkoval např. **Překladový systém TYGERIS** (Lukáš Banič a Martin Komora, vývojáři LINGEA). Tygeris představuje moderní překladový systém, unikátní řešení „all-in-one“, jenž kombinuje výhody CAT nástroje s překladači, slovníky, korekturními nástroji a dalšími užitečnými doplňky Lingea. Vývojáři názorně předvedli, jak lze pohodlněji a rychleji překládat v praxi.

Do tohoto soudku patřila i přednáška **Co se aktuálně umí a neumí ve strojovém překládání a tlumočení** (Ondřej Bojar, Ústav formální a aplikované lingvistiky MFF UK).

Na informaci o stavu novely zákona o soudních tlumočnících a překladatelích – právě informuje I. Šprcová – se čekalo s mírným napětím

K jednání se dostavil také J. Tejce, náměstek ministra spravedlnosti

Vzdělávání, tedy nutnosti a náročnosti průběžného vzdělávání překladatelů a tlumočnicků, se věnovala přednáška **Další vzdělávání** (Ivana Hrubá, Belisha Beacon), která předestřela několik tipů na expertní služby.

Zvláštní, až však nečekaně milý náboj měl **Překladatelský „duel“**, kdy se přímo za přednáškovým stolem překladatelé Viktor Janiš a Richard Podaný, moderátor Petr Onufier podělili o své názory a zkušenosti s překladem poezie, nebo **AKVARIUM Martina Jandy**, tedy volná diskuse na téma budoucnosti JTP: Jakou byste ji chtěli mít? Co nového by měla dělat? A naopak, co by dělat neměla?

Přes tuto pestrou nabídku však byla jedna prezentace očekávána také s mírným napětím. Šlo o přednášku, lépe řečeno o informaci podávanou přímo ve spolupráci s KST ČR: **Nová šance nebo nový problém? – k aktuální situaci legislativy týkající se soudního tlumočnictví a překladatelství, tedy konkrétně zákona o soudních tlumočnících a překladatelích.**

V rámci prezentace vystoupili členové pracovní skupiny soudních tlumočnicků: **Jana Klokočková** a **Ilona Šprcová**, obě za Komoru soudních tlumočnicků České republiky, **Ina Maertens** a **Edita Jiráková**, obě za iniciativu Za lepší zákon o soudních tlumočnících a překladatelích, **Klára Bojarová** za Asociaci konferenčních tlumočnicků, **Nad'a Hynková Dingová** za Českou komoru tlumočnicků znakového jazyka a za Ústav jazyků a komunikace neslyšících Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, **Catherina Van den Brinková Štifterová** za evropskou asociaci EULITA – European Legal Interpreters and

Translators Association, **Katarzyna Filgasová** za Jednotu tlumočnicků a překladatelů.

V průběhu přednášení informace se dostavil také **Jeroným Tejce**, náměstek člena vlády, Ministerstvo spravedlnosti ČR.

Informace spočívala ve sdělení, v jakém stavu se v listopadu 2019 nachází proces přípravy novely zákona o soudních tlumočnících a překladatelích. Uvedené představitelky profesních sdružení podrobně informovaly o dění v této věci v průběhu roku 2019: podařilo se zkoordinovat názory tlumočnické obce na další postup, podařilo se přesvědčit Poslaneckou sněmovnu o přehlasování senátního veta a ta počátkem září 2019 odložila projednávání zákona o soudních tlumočnících a překladatelích o 60 dní, během nichž bude připravena novela odstraňující nejzávažnější vady původního návrhu zákona. Je nyní reálné urychlené přijetí novely zákona, na přípravě jejíhož konkrétního znění se již v mezidobí intenzivně pracuje. To znamená sjednat i pomoc kompetentních politiků a zorganizovat další setkání se zástupci Ministerstva spravedlnosti, v jehož gesci nový zákon je.

Pracovní skupina zároveň zpracovala materiál, s nímž senátoři obhajovali své veto v Poslanecké sněmovně, s cílem dosáhnout projednání jeho novely ve sněmovně ve zkráceném řízení.¹

Účastníci Jeronýmových dnů – a byl jich plný přednáškový sál – také vyslechli příslib pana náměstka Tejce, že s tlumočníky bude projednávána i prováděcí vyhláška.

Redakce ST

¹ Pozn. red.: blíže o úspěšném završení tohoto procesu pojednává článek M. Chuchúta na str. 11, a též článek E. Jirákové na str. 15. Novela byla Poslaneckou sněmovnou schválena 29. ledna 2020 a dne 15. března 2020, navzdory nouzové situaci kvůli koronaviru, prošla i Senátem; vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod č. 166/2020 Sb., v částce 60: Zákon ze dne 18. března 2020, kterým se mění zákon č. 354/2019 Sb., o soudních tlumočnících a soudních překladatelích. Prezident schválenou novelu podepsal a tlumočnický zákon č. 354/2019 Sb. definitivně nabyde účinnosti již v novelizované verzi dne 1. ledna 2021.

JAK SE NĚMČINÁŘI ZOTAVILI ANEB XXIV. ČESKO-NĚMECKÝ TERMINOLOGICKÝ SEMINÁŘ

Ve dnech 31. 10. až 3. 11. 2019 proběhl ve zotavovně Přední Labská ve Špindlerově mlýně v Krkonoších již tradiční česko-německý terminologický seminář, tentokrát již neuvěřitelný 24. v pořadí. Zotavovna Přední Labská je jinak rekreační zařízení pro zaměstnance Vězeňské služby a Ministerstva spravedlnosti ČR

Milada Bobková

A to nechybělo mnoho a nemusel se seminář konat vůbec, což by pro některé znamenalo naprostý kolaps v jejich celoročním rodinném plánu akcí, ve kterém dovolená na zotavenou od rodiny na terminologickém semináři zaujímá přední pozice. Organizace semináře se ale naštěstí ujali Mgr. Pavlína Lössl a Mgr. Michal Chuchút, LL.M. a taky jedna přímrdávačka, tedy autorka tohoto článku, která se v nedělním programu při přednášení terminologické všehochuti dozvěděla, jak se její funkce řekne německy (pro znalé i neznalé – Handlanger).

Nikde se nediskutuje o problematice právních překladů lépe, než v prostředí hor a svěžího vzduchu. Už při příjezdu pohltila krása hor autorku tohoto článku natolik, že minula zatáčku vedoucí k ubytovacímu středisku. Naštěstí zjistila, že nebyla sama, komu se to povedlo. Ovšem pak se povedlo pouze autorce, že při couvání nabourala do koše na odpadky.¹ Nenechala se ovšem tímto počátečním drobným nezdarům odradit a utíkala vstříc své studijní dovolené na zotavenou, o které věděla, že bude nejen silným nápojem na mozek, ale stejně silně bude zapojovat i bránici, což se potvrdilo hned, když se, jak bylo uvedeno v programu na čtvrtek 31. 10. 2019, neformálně setkala s dalšími účastníky a účastnicemi.

Ještěže byla vynalezena káva. Po neformálním setkání ve čtvrtek jsme ji všichni neskutečně potřebovali, ovšem přednášku na téma Leasing Michala Chuchúta jsme si nemohli nechat ujít. Měl k tomuto tématu připraveno tolik materiálu a měl tolik co říct, že dokonce neváhal a ujal se přednášky i za kolegu, který bohužel asi dva týdny před konáním oznámil, že se ze zdravotních důvodů nemůže účastnit.

Kromě toho, že v Michalovi máme „... balíček dva v jednom“, tedy právníka i soudního tlumočníka, dokáže se s námi podělit i o krásné historky ze své praxe. Jednu zde – s jeho laskavým svolením – uvedu: Zaměstnanec leasingové společnosti se ho ptal, zda pokud příjemce leasingu zemřel, zda přestal existovat i jako fyzická osoba? (*K tomu lze ještě podotknout: Můžete zkusit třepat urnou s popelem tak dlouho, než z ní vypadne poslední leasingová splátka*).

O téma leasing se – jak je již výše zmíněno – rovněž velmi zasloužila Mgr. Pavlína Böhmová-Lössl, která zařídila, že nám společnost *Raiffeisen – Leasing, s. r. o.* přispěla sponzorským darem. Letos tedy díky Pavlíně měl XXIV. česko-německý terminologický seminář sponzory dva, a to společnost *Raiffeisen – Leasing, s. r. o.*, a dále našeho dlouhodobého sponzora *Česko-německý fond budoucnosti*. **Oběma sponzorům moc děkujeme za laskavé přispění a věříme, že nám zachovají přízeň i do dalších let.**

Páteční výukové odpoledne jsme strávili v příjemné společnosti velmi milé a energické přednášející, odbornice na české pracovní právo, Mgr. Veroniky Pleškové, LL.M., v sobotu jsme pokračovali německým pracovním právem s Dr. Iur. Alenou Klikar, kde jsme opět měli kliku. Paní Klikar totiž představuje taktéž „balíček dva v jednom“, nejen že je to skvělá odbornice na tuto právní oblast, ale umí také výborně česky, takže jsme s ní rovnou mohli prodiskutovat právní termíny a jejich překlady. Poté pokračoval Michal s tématem leasing... a než jsme se nadáli, byl tu společenský večer.

Na společenském večeru bylo mimo jiné řečeno, jaká se chystají témata na další seminář. Pavlína oznámila, že bude téma trest, přičemž se jedna účastnice lekla, co tak

¹ Jelikož se jedná o jazykový seminář, dovolím si malou jazykovou odbočku. Mé auto bylo jedním mým kamarádem označeno za italské. Moc jsem tomu nerozuměla, když se na první pohled jedná o Škodu Fabia Combi, což jsem si dokonce zapamatovala i já. Nato mi vysvětlil, že se jedná o „italské...“ z důvodu jeho originálního povrchu, tedy protože je ze všech stran tak strašně poškrábané.

strašného na semináři provedla, že za to bude trest. Načež ji Pavlína uklidnila hezkou slovní hříčkou, že za „... *odměnu bude trest*“. Na příštím semináři se tedy můžeme těšit na *trestní právo*.

A na společenském večeru se pak také u jednoho velkého stolu vzpomínalo s účastníky, kteří ještě za socialismu emigrovali..., jak se vozilo zboží přes hranice... a jak to tenkrát vlastně všechno bylo...

A tak jsme pak pohrouženi do vzpomínek ulehli v hotelových pokojích a doufali, že přes noc budeme dostatečně zotaveni, abychom mohli sledovat další skvělou přednášku, kterou si pro nás velmi precizně připravila Mgr. Ludmila Markesová.

Již během přednášky však autorka tohoto článku uvažovala, zda má diplom vrátit hned v pondělí nebo až v úterý a rovněž konstatovala spolu se Sokratem, „... *vím, že nic nevím*“... a to zejména, když nám paní Markesová vysvětlovala zákoutí německé gramatiky a zejména používání minulého času při překladu rozsudků. Ještěže Mgr. Markesová přijala naše pozvání na další seminář – budeme doufat, že si na příštím semináři Sokratův výrok poupravíme na „... *vím, že alespoň něco vím*“.

Gramatickému semináři předcházela workshop nazývaný *terminologická všehochuť*. Jednalo se o výsledek celoročního sběru různých překladatelských oříšků, a místy i ořechů. Plánován byl skutečně krátký workshop, který nakonec díky vášnivým diskuzím přerostl ve workshop trochu

Rekreační zotavovna Přední Labská hostila kromě celé řady jiných akcí například také setkání ministrů v dubnu 2016

delší a okradl tak Lídu Markesovou o čas pro její výstup. Autorka tohoto článku se tímto ke krádeži času doznává a slibuje Lídě, že jí na příštím semináři ukradený čas vrátí.

I přes naše „sokratovské pocity“ jsme nakonec všichni dostali zasloužené osvědčení, a jak konstatoval Michal, v zotavovně Věžeňské služby ČR zejména někteří moc dobře vědí, co to znamená osvědčit se. Tak snad jsme se i my jakožto posluchači osvědčili dobře. Myslím, že se hlavně velmi dobře osvědčili naši noví organizátoři terminologických seminářů Mgr. Pavlína Böhmová-Lössl a Mgr. Michal Chuchút, LL.M. a my jsme si díky nim užili krásnou studijní dovolenou na zotavenou.

DAŇOVÝ SEMINÁŘ NEJEN PRO TLUMOČNÍKY A PŘEKLADATELE

Daňový seminář pro tlumočníky a překladatele se konal, lze říci již tradičně, v jednom dni společně s po něm následující členskou schůzí (dříve valnou hromadou) Komory soudních tlumočnicků ČR. Uskutečnil se tedy dne 7. března 2020 od 10.00 hod., opět s hojnou účastí účastníků (89!), na adrese KST ČR® v Praze 1, Senovážné nám. 23, zasedací sál č. 16

Jako lektor semináře se letos opět představil Mgr. Ing. Miroslav Hnátek, daňový poradce, který již přednášel v únoru roku 2019. Co do kvalifikovaného výkladu daňových povinností pro OSVČ se Ing. M. Hnátek zhostil svého úkolu výborně. Ovšem pro redakci ST došlo ke změně v tom smyslu, že na rozdíl od loňska, v tomto vydání ST budou čtenáři ochuzeni o článek identicky odpovídající přednášce, protože možnost dodat takový článek redakci ST

nebyl z organizačních důvodů s lektorem M. Hnátkem projednán. Věříme, že příští rok dojde v tomto směru k pozitivnímu posunu a budeme moci čtenářům přinést více než pouhou rámcovou informaci o konání semináře.

Daňový seminář splnil očekávání, že podá zásadní informace, co je nového v oblasti daní, především pro OSVČ. Letos šlo navíc i o informace k další vlně EET,

Lektor M. Hnátek zaujal široké posluchačské fórum

Většina tlumočnicků je v pozici OSVČ. V popředí A. Sedunková, tlumočnice jazyka polského

Pro účastníky daňový seminář splnil očekávání – získat zásadní informace, co je nového v oblasti daní, především pro OSVČ

kteří se tlumočnicků a překladatelů jako OSVČ měla týkat od 1. května 2020.¹

Přednášející dále shrnul daňové povinnosti za rok 2019 a novinky v daních v roce 2020: spuštění portálu Ministerstva financí „MOJE daně“, změny lhůt pro elektronická podání přiznání a vracení přeplatků, možnosti odpočtů – slevy na dani, paušální daně, změny v zálohách na sociální a zdravotní pojištění... a další.

Další informace se týkaly archivace účetnictví, identifikované osoby, zdanění mimořádných příjmů a hlášení osvobozených příjmů (např. dědictví, prodej nemovitosti apod.)... ad.

Na závěr semináře účastníci obdrželi osvědčení o absolvování semináře a potvrzení o úhradě účastnického poplatku.

Redakce ST

XXV. ČLENSKÁ SCHŮZE KST ČR®

Členská schůze se konala 7. března, od 13.00 hod., organizačně v návaznosti na daňový seminář, který proběhl dopoledne. Využila tedy jak stejnou zasedací místnost, tak přítomnost mnoha členů Komory. Na schůzi se kromě jiného hovořilo i o finálním procesu přijímání novely o soudních tlumočnících a soudních překladatelích

Předúvodního slova schůze se chopil člen představenstva KST ČR Michal Chuchút, a to po odsouhlasení třicetiminutové čekací doby, než se doplnily stavy účastníků a byla tak zajištěna usnášedischopnost.

Kolega Chuchút velmi srozumitelně, výstižně, a možno říci i poutavě, shrnul všechny důležité aspekty náročného procesu přijetí novely zákona o soudních tlumočnících a soudních překladatelích, jenž vstoupí v účinnost od 1. 1. 2021, a hlavně to, co z novelizovaného zákona bude pro tlumočnickou a překladatelskou obec vyplývat. Dále pak také skutečnost, že je ještě potřeba k naplnění zákona vynaložit

úsilí na vytvoření prováděcích vyhlášek. Články „Kde jsme byli... a kde budeme...“ (autor M. Chuchút), a též „Praktické naplnění zákona...“ (autorka E. Jiráková), jejichž obsah pojednává právě o této problematice si můžete přečíst na stranách 11 a 15.

Před oficiálním zahájením členské schůze M. Chuchút promptně navrhl ještě doplnění programu o bod: schválení účasti nového šéfredaktora bulletinu ST na členské schůzi.² Navržený bod byl členskou schůzí přijat a schválen.

¹ Pozn. red.: právě v tomto bodě došlo v důsledku opatření v rámci koronakrizy ke změnám. Vláda dne 4. května 2020 jednomyslně schválila návrh na odklad elektronické evidence tržeb do konce roku.

² Pozn. red.: o novém šéfredaktoru ST se dočtete v jeho představení na straně 40.

Logicky pak následoval bod poděkování dosavadní šéfredaktorce ST, paní Dagmar De Blasio Denčíkové, která bulletin úspěšně po mnoho let vedla, za její přínos na poli tvorby a realizace bulletinu ST.

Pak už členská schůze probíhala podle hlasováním odsouhlaseného stanoveného programu: volba návrhové a mandátní komise, zprávy o činnosti... ad. Jednotlivé zprávy podávali členové představenstva Komory.

Zprávu o činnosti Komory za uplynulý rok přednesla Dagmar Denčíková. Bylo konstatováno zvýšení úrovně práce a činnosti Komory, a také přijímání Komory z hlediska uznávání institucemi. Podíl na této skutečnosti má jistě i zlepšení úrovně webových komorových stránek.

Eva Gorgolová poté přednesla zprávu o hospodaření Komory za rok 2019. Byl konstatován mírně napjatý, i když vyrovnaný rozpočet. Byl také předložen návrh rozpočtu na rok 2020.

Pavla Lössl podala informaci o členské základně Komory, doplněnou konkrétními čísly, která svědčí o mírném nárůstu počtu členů, zejména mladých a tedy perspektivních. V této souvislosti též zazněla informace o agendě a možnosti vstupu do Komory.

Pavel Trusina (zastupoval kolegyni M. Malou, předsedkyni kontrolní komise) přednesl zprávu o činnosti kontrolní komise. Kontrolní komise neshledala za rok 2019 žádné porušení stanov či pravidel Komory. Dále zpráva obsahovala informaci o přechodu na nový IT účetní systém. Neproběhl zcela hladce, u dodavatele došlo k personálním výměnám a změně subdodavatelské firmy, ale všechny nedostatky se podařilo odstranit.

Představenstvo Komory vyslovilo pochvalu pracovní skupině pro nový zákon za její úspěšně završené úsilí.

Jana Klokočková pak přednesla informaci o prioritách Komory na rok 2020. Těmi byly stanoveny: úsilí o dotažení zákona 354/2019 Sb., spolupráce s MS na vyhlášce k zákonu tak, aby co nejlépe odrážela podmínky pro práci tlumočnicků a překladatelů, pořádání odborných seminářů a konferencí, zejména velmi očekávaného terminologického semináře v Kroměříži, jehož realizace je plánována na červenec 2020 a probíhá ve spolupráci s Justiční akademií, a nakonec také vyrovnanost rozpočtu.

Dosavadní šéfredaktorce bulletinu Soudní tlumočník, paní D. De Blasio Denčíková, patřilo zasloužené poděkování za vynaložené úsilí, se kterým úspěšně po mnoho let ST vedla

V nastalé diskusi padl dotaz na zkušenosti s institutem „pojištění profesní odpovědnosti“ (J. Klokočková). Z pléna byly sděleny spíše negativní, popřípadě nepříliš uspokojivé zkušenosti s některými pojišťovnami poskytujícími tuto službu, s výjimkou pojišťovny WI-ASS, se kterou Komora již úžeji a dobře spolupracuje.¹

Další připomínka zazněla směrem k členům a týkala se včasného placení členských příspěvků. Podrobné informace se všemi potřebnými údaji pro zadání platby jsou jednak na webu Komory, za druhé jsou vždy uváděny i v bulletinu ST (konkrétně v tomto čísle na str. 9).

Kladně byl hodnocen návrh na uspořádání semináře k tématu jazykové zkoušky podle nového zákona – členové budou mít možnost se řádně a zodpovědně připravit.

D. Denčíková požádala všechny členy, aby pokud možno šířili informace o KST ČR a jejich aktivitách i pomocí sociálních sítí, protože jistě je většina členů v nějaké komunitě, kde by dopad těchto informací mohl mít pozitivní efekt.

Hlasování o přijetí přednesených zpráv vyznělo pro všechny zprávy kladně. Stejně tak vyznělo i hlasování o návrhu plánu činnosti Komory a návrhu rozpočtu pro rok 2020. O zprávě o nových členech nebylo hlasováno, ta byla vzata na vědomí.

Redakce ST

¹ Pozn. red.: Zatím však nejsou žádné dostupné zkušenosti s průběhem plnění v případě pojistné události.

ODBORNÁ KOMUNIKÁCIA V ZJEDNOTENEJ EURÓPE

Mezinárodní konference, která je výsledkem vynikající spolupráce mezi institucemi ČR a SR a přispívá k výměně poznatků odborníků zabývajících se teoretickými i praktickými aspekty odborné komunikace se konala v Banské Bystrici v polovině října 2019. Za českou stranu se účastnila Pavlína Lössl – připravila terminologický seminář zaměřený na rakouské rodinné právo

Alena Ďuricová

Odborná komunikácia v zjednotenej Európe je názov medzinárodnej konferencie, ktorú pri príležitosti Medzinárodného dňa prekladu pravidelne organizuje Katedra germanistiky Filozofickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici v spolupráci s Jednotou tlmočníkov a prekladateľov v Prahe už od roku 2002.

Tak ako po minulé roky, bolo cieľom aj tohtoročnej konferencie, konanej 17. a 18. októbra 2019, pracovné stretnutie odborníkov zaoberajúcich sa teoretickými a praktickými aspektmi odbornej komunikácie vo viacjazyčnej spoločnosti. K hlavným tradičným tematickým okruhom patrí problematika prekladu právnych textov, jazyk odbornej komunikácie, osobitosti náučného štýlu, terminológia a terminografia, translatologické aspekty odborného textu a odbornej komunikácie. Uvedené a ďalšie témy rezonovali medzi odborníkmi a boli pretraktované v rôznych kontextoch a z rôznych aspektov. Účastníci konferencie – lingvisti, prekladatelia, tlmočníci, vedci, pedagógovia – sa venovali otázkam, ktoré sú stredobodom ich profesijného záujmu, prezentovali výsledky svojho výskumu ako aj poznatky a skúsenosti z procesu edukácie a praxe.

Konferencia *Odborná komunikácia v zjednotenej Európe* bola pokračujúcou aktivitou ukončeného projektu APVV-0226-12 *Od konvencií k normám prekladu v právnom diskurze*. Z tohto dôvodu bola veľká pozornosť venovaná právnym textom a ich špecifikám, právnemu jazyku, právnej terminológii – jej interpretácii a hľadaniu ekvivalentov. Spôsoby a možnosti vyjadrenia kumulatívosti a alternatívosti v slovenskom právnom texte vysvetlila M. Imrichová. J. Štefaňáková sa venovala problematike rodovo vyváženého jazyka v administratívnom a právnom jazyku, ktorej sa na rozdiel od iných jazykov venuje v slovenčine len malá pozornosť. Príspevky A. Ďuricovej a Z. Gašovej kladli dôraz na výklad a interpretáciu právnych termínov a spôsoby hľadania ekvivalentov v cieľovom jazyku. Ich cieľom bolo poskytnúť na teoretickej a praktickej báze návod

na prekonávanie prekážok, ktoré predstavujú rozdielne právne systémy a neekvivalencia právnej terminológie. Bez záujmu nezostali ani iné odborné jazyky a odborná terminológia z ďalších vedných odborov. Terminológiu z oblasti hipológie a úskalí pri tvorbe viacjazyčného hipologického slovníka prezentovala M. Fördosová. Lexikón sociálnej práce predstavili dve z autoriek Slovensko-nemeckého a nemecko-slovenského slovníka sociálnej práce, M. Kášová a S. Tomášiková. Tematike náučného štýlu, jeho vlastností v slovenčine a nemčine bol venovaný príspevok S. Tomášikovej, ktorá priblížila na základe realizovaného výskumu deagentizáciu vo vedeckých abstraktoch. Zaujímavú problematiku a prvé výsledky svojho výskumu prezentovali dve z riešiteľiek projektu APVV-18-0115 *Jazyk v meste – dokumentovanie multimodálnej semiosféry jazykovej krajiny na Slovensku a z komparatívnej perspektívy*, E. Molnárová a J. Lauková, ktoré si pod drobnohľad vzali niektoré z názvov obchodov v Banskej Bystrici a špecifiká ich prekladov do slovenčiny. Na konferencii nechýbali ani príspevky venované translatológii, prekladu a jeho smerovaniu.

Odbornému prekladu, jeho miestu vo vzdelávaní prekladateľov a významu a opodstatneniu kaučovacího prístupu vo vyučovaní odborného prekladu sa venoval V. Biloveský.

Konferencia Odborná komunikácia v zjednotenej Európe venovala veľkú pozornosť právnym textom a ich špecifikám, právnemu jazyku, právnej terminológii – jej interpretácii a hľadaniu ekvivalentov

Otázky o smerovaní strojového prekladu a o konzistentnosti prekladu pri práci s internetovými prekladačmi Google Translate a Bing Translator si kládli J. Stahl a S. Rovenský.

Mimoriadny záujem prejavili účastníci konferencie o terminologický seminár. Za jeho realizáciu ďakujú organizátori konferencie Pavlíne Lössl, ktorá pôsobí ako úradná prekladateľka pre nemecký, český a slovenský jazyk v Rakúsku a v Českej republike. Vychádzajúc zo svojej prekladateľskej praxe a svojich skúseností erudovane pripravila terminologický seminár zameraný na rakúske rodinné právo. Vhodne excerptované problematické termíny z uvedenej oblasti analyzovala a interpretovala vo svojich pracovných jazykoch s odbornosťou profesionálnej prekladateľky. K navrhnutým ekvivalentom v cieľovom jazyku nechýbal priestor na diskusiu. Takýto spôsob výmeny názorov a skúseností je mimoriadne dôležitý pre prácu úradných prekladateľov a prekladateľov vôbec a zároveň veľmi prínosný na dosiahnutie jednotnosti pri používaní právnej terminológie a pre zvýšenie úrovne prekladu právnych textov.

Konferencia a seminár splnili zámer a cieľ organizátorov, ktorým bolo a zostáva aj naďalej vytvorenie priestoru na odbornú diskusiu a výmenu názorov. Rôznorodosť príspevkov a špecifiká konkrétnych záujmov účastníkov konferencie, **vrátenie** prekladateľov praxe a študentiek a študentov odboru prekladateľstvo a tlmočníctvo, mali spoločného menovateľa, oscilujúceho na línii text – slovo – preklad.

Mimoriadny záujem prejavili účastníci konferencie o terminologický seminár. Za jeho realizáciu ďakujú organizátori konferencie Pavlíne Lössl

Lingvisti, prekladatelia, tlmočníci, vedci, pedagógovia, študujúci pracujú s textom a slovom, interpretujú, hľadajú, analyzujú porovnávajú a sú neustále konfrontovaní s citátom Lecha Przeczeka „Slova mají mnoho významů a dají se různě interpretovat. V tom je jejich kouzlo, ale zároveň i prokletí.“

Všetkých, ktorých spája práca s odborným textom a slovom v akomkoľvek kontexte a z akéhokoľvek aspektu pozývajú organizátori už teraz na ďalšiu konferenciu Odborná komunikácia v zjednotenej Európe a tešia sa na stretnutie v Banskej Bystrici v októbri 2020.

Doc. PhDr. A. Ďuricová, PhD. je vedoucí Katedry germanistiky na Filozofické fakultě Univerzity Matěje Bela v Banské Bystrici

DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PŘEKLADATELŮ A TLUMOČNÍKŮ NA KONFERENCI MEET CENTRAL EUROPE

Ve dnech 10.–11. října 2019 se v Praze konala konference překladatelských agentur Meet Central Europe. V rámci bohatého programu pořádalo pražské zastoupení DGT (Generální ředitelství pro překlady) kulatý stůl na téma možností zvyšování kvalifikace překladatelů mimo univerzitní prostředí. Moderování panelu se ujal Jan Faber z pražské pobočky DGT

Ondřej Klabal

Cílem organizátorů bylo, aby v panelu byly zastoupeny jednotlivé země střední Evropy a zástupci profesních organizací, případně jiných subjektů, které se na dalším vzdělávání podílí. Maďarsko zastupovala Veronika Wagner z tamější Asociace překladatelů a tlumočnicků na volné noze, Slovensko dr. Kamila Schillová z Univerzity Matěje

Bela v Banské Bystrici, která však rovněž založila organizaci www.preklatatelia.com. Tato organizace kromě pořádání kurzů slouží i jako registr překladatelů a tlumočnicků. Vzhledem k tomu, že i na semináře Komory jezdí kolegové ze Slovenska, doporučuji sledovat jejich stránky i našim členům.

Za rakouskou organizaci Universitas v panelu vystoupila její předsedkyně Dagmar Jenner, jejíž sestra Judy Jenner byla mimochodem jednou z hlavních řečnic konference. Za Českou republiku jsem pak jak Komoru soudních tlumočnicků ČR, tak Univerzitu Palackého v Olomouci zastupoval já.

V rámci diskuse byla nastolena řada zásadních témat, k nimž se vždy vyjádřili všichni panelisté. Nejprve byly představeny profesní organizace v dané zemi a v návaznosti na to pak možnosti celoživotního vzdělávání poskytované nejen samotnými asociacemi, ale i univerzitami či soukromými subjekty. Značná část diskuse se pak věnovala zaměření kurzů pro překladatele a tlumočníky, jejich propagaci a v neposlední řadě sdílení dobré praxe při pořádání.

Pokud mám vybrat pár zajímavostí, pak například kolegyně z Rakouska představila koncept zhruba devadesátiminutových přednášek, které jsou následovány posezením u vína či piva. Někteří ze členů možná znají pražská setkání Blekovino; v rakouském modelu by pak na takových akcích předcházela volné zábavě i přednáška či diskuse na aktuální profesní téma. Stejně tak byl zajímavý model překladatelských dílen, kdy si překladatelé dávají zpětnou vazbu na svou práci. V souvislosti s tím byla citována statistika (jejíž zdroj si bohužel nepamatuji), že člověk se naučí 70 % tím, že to dělá, 20 % od kolegů a spolupracovníků a jen 10 % ve formálním prostředí. Účastníci takovéto dílny sice musí vystoupit ze své komfortní zóny, ale pro

O. Klabal na konferenci Meet Central Europe zastupoval za Českou republiku jak Komoru soudních tlumočnicků ČR, tak Univerzitu Palackého v Olomouci

profesní rozvoj a neustrnutí je to nepochybně nedoceníitelné. Mezi další témata seminářů pak patří školení na počítačem podporovaný překlad či obchodní a marketingová školení. Možná překvapivě nejsou příliš časté terminologické semináře, ale spíše ty dovednostní. Může to být však dáno i tím, že Komora má jasně vymezený profil členů.

I problémy mají organizátoři stejné: stížnosti na nedostatek akcí, ale pak následně malou účast; či akce pro menší jazyky. Přesto se všichni zúčastnění shodli, že profesní organizace hrají v této oblasti nezastupitelnou roli a měly v ní i nadále být aktivní. Výhodná by nepochybně byla i spolupráce a navázání partnerství, neboť některé ze seminářů by byly jistě zajímavé i pro účastníky z jiných zemí.

U SOUDU VE VÍDNI PODRUHÉ

Návštěva jednání soudu ve Vídni je pro soudního tlumočníka z ČR pozoruhodnou příležitostí, a to z několika hledisek – z hlediska obsahu, formy, zkušenosti... ad. Zejména, když tato akce byla pro účastníky navíc doplněna komentovanou prohlídkou Vídně na trase soudní budova – vánoční trhy

Michal Chuchůt

Rok se s rokem sešel a naše kolegyně Pavlína Lössl v závěru roku 2019 opět uspořádala pro němčináře návštěvu jednání soudu ve Vídni. Jak organizátorka, tak účastníci již od premiéry věděli, co je bude čekat, přesto byla letošní akce pojata trochu jinak. A v čem že se tedy lišila?

Tak předně v místě konání. Tentokrát jsme navštívili obvodní soud Bezirksgericht Wien – Innere Stadt. Soud sídlí v supermoderní výškové budově, takže kromě samotných jednání jsme si mohli prohlédnout Vídeň jako na dlani

a plánovat, kam zajdeme po skončení výukové části (dóm svatého Štěpána se nachází skutečně nedaleko).

Absolvovali jsme také více soudních jednání, z nichž většina byla tlumočena. Ve středu 27. 11. 2019 byly na pořadu dne civilní kauzy. Po krátkém společném úvodu nás organizátorka rozdělila na menší skupinky a nasměrovala do jednacích síní (ty jsou docela malé a míst pro veřejnost v nich není mnoho). Naše část se zúčastnila projednávání dvou kauz: v jedné žalobkyně uplatňovala svá

práva z titulu nemajetkové újmy, která jí měla vzniknout nevyplácením dávek sociální podpory. Spor skončil smírem, paní žalobkyně vzala žalobu zpět, neboť jí došlo, že její nárok není dán, protistrana se na oplátku vzdala práva na náhradu nákladů řízení. Ve druhém sporu objednatelé reklamovali vadně provedenou fasádu, o zajímavé zpesnění se postaral přítomný znalec z oboru stavebnictví – uvědomil jsem si, že „znalecký proces“ není jen výsadou české justice a že i v Rakousku soudci, mají-li vykonávat svou práci zodpovědně, musejí využívat služeb odborníků na faktické otázky.

Na závěr prvního dne někteří z nás navštívili v její kanceláři soudkyni Doris Täubel-Weinreich, která nám byla známa již z jejích přednášek na letním semináři v Kroměříži. Další z našich rakouských kroměřížských lektorů, Dr. Dietmar Koller, nám následně udělal komentovanou prohlídku Vídně na trase soudní budova – vánoční trhy. Podmanivá atmosféra a příjemná konverzace nás zahřála na duši, svažené víno a punč zase v útrokách.

Na rozdíl od předchozího roku byla tato návštěva rakouského soudu koncipována jako dvoudenní. Protože původně zamluvený hostel nám na poslední chvíli stornoval naši objednávku, dokázala Pavlína nemožné – v předvánočním čase obratem sehnala alternativní ubytování pro čtyřicet osob, v dosahu MHD a za takřka totožnou cenu. Proč alternativní? Inu, provozovatel měl trochu nepořádek ve své evidenci, takže některé ubytované opakovaně posílal do již obsazených pokojů a jiné z nás naopak budilo ze snů rachení klíčů a snahy cizích hostů dobývat se do našich nocležen. Naštěstí si hotel vylepšil reputaci bohatou snídaní.

Nasycení jsme se dostavili opět na soud. Nyní bylo na pořadu dne několik hlavních líčení v trestních kauzách, všechna soudil nám důvěrně známý Dietmar Koller. Bohužel dvě z nich nakonec odpadla (další paralela s českou justicí – obžalovaní jako na potvoru na poslední chvíli „onemocněli“). Proto jsme absolvovali pouze dvě, obě tlumočená do mateřštiny obžalovaných. První z nich pocházel z Afghánistánu a pokusil se vyměnit padělaný řidičský průkaz ze státu původu za rakouský. Bdělému oku úředníků však neunikl, jeho nepřesvědčivá obhajoba plná obecných frází mu také nepřidala, a proto odcházel se zaslouženým peněžitým trestem. Druhý výtečník, tentokrát z Rumunska, podle návrhu na potrestání prodal poškozenému auto se zakamuflovanou vadou. Přestože soud váhal, zda nejde spíše o civilněprávní spor, nakonec i tento skutek potrestal. U obou líčení jsme mohli pozorovat perfektní práci tlumočnicků. Následovala beseda s panem soudcem a dotazy i komentáře k odlišnostem. Zaujalo nás, že není

Skupinové foto účastníků velmi zdařilé akce, návštěvy jednání u soudu ve Vídni, listopad 2019

přesně dáno, kde má tlumočnick sedět – v jednom případě se posadil poblíž soudce, v druhém vedle obžalovaného. Kdo zná Dietmara Kollera z Kroměříže, ví, že hovoří velmi dobře česky, proto nám mohl vysvětlit i některé fráze z rakouského justičního žargonu, které ušly naší pozornosti a poučit nás o různých finesách tamního trestního procesu.

Z Vídně jsme odjížděli nejen plni zážitků a nových znalostí, ale i naděje, že tato návštěva rakouského soudu nebude poslední. Pavlína má díky své praxi v rakouské justici řadu kontaktů a budeme jedině rádi, když pro nás s jejich pomocí uskuteční další vzdělávací akci.

Moderní budova Innere Stadt – obvodní soud ve Vídni

TLUMOČNÍCI ZNAKOVÉHO JAZYKA MAJÍ VÍC PRÁCE

Pandemie COVID-19, již je v podstatě nechtěně jakoby zasvěceno toto číslo ST, dopadla velmi negativně na obor tlumočnicků a překladatelů. I zde však došlo k výjimce – v případě tlumočnicků znakového jazyka se sice také této skupině tlumočnicků zrušila celá řada pro ně významných akcí, na druhé straně vzrostl tlak a požadavky na tlumočení českého znakového jazyka ve veřejnoprávních médiích. K této problematice uveřejňujeme vyjádření, resp. podporu paní Nadi Hynkové Dingové z Ústavu jazyků a komunikace neslyšících na FFUK a České komory tlumočnicků znakového jazyka, a též členky KST ČR®

Milí kolegové,
omlouvám se, že se ozýváme až nyní. Bedlivě sledujeme současnou situaci a veškerou komunikaci a smekáme před vaší aktivitou a produktivitou.¹

Máte veškerou naši podporu. Pokud bude potřeba, stvrdíme ji.

Jak jste možná někteří z vás zaregistrovali, tlumočníci znakového jazyka jsou v současné době v trochu odlišné situaci. Samozřejmě, že i jich se dotýkají vládní opatření. Např. mně se do září zrušilo mnoho plánovaných letních škol, konferencí, jednání na vládní i mezinárodní úrovni, mnoho kulturních akcí (festivalů, koncertů, přehlídek apod.). Nicméně, na druhé straně to bylo vyváжено mnohými dalšími aktivitami. Počet našich klientů v komunitním tlumočení se nesnížil (k lékařům či na úřad třeba nechodíme tak často, ale vzdáleně překládáme dopisy, doporučení, zprávy prostřednictvím nové techniky). Komunitní tlumočení je nadále naší prioritou.

Tlumočníci českého znakového jazyka mají většinou pracovní smlouvu ve školství nebo v sociálních službách a OSVČ jsou na vedlejší činnosti. Např. já jako vyučující a tlumočnicka na FF UK tlumočím vzdálenou výuku a připravuji on-line kurzy pro své studenty tlumočení. Plat mi jde normálně (jako za home office). Tlumočení ve vzdělávání je neustále velmi intenzivní, i když jsou školy oficiálně uzavřené.

Navíc je teď obrovský tlak na tlumočení znakového jazyka v médiích, takže já k tomu nově docházím na tlumočení do Zpravodajství ČT a do vzdělávacího pořadu UčíTelka. Práce je tedy paradoxně najednou ještě více, než za „normálního“ stavu.

Není nám lhostejná situace vás, našich kolegů. Pokud byste měli nápad, jak vše podpořit, velice rádi to uděláme, jen jsme chtěli, abyste věděli, proč se v současné koronavirové době držíme trochu stranou.

Přejeme příjemné dny...

Kolegové tlumočníci, máte veškerou naši podporu. Pokud bude potřeba, stvrdíme ji

Nada Hynková Dingová

¹ Pozn. red.: myšlena komunikace KST ČR s Hospodářskou komorou ČR a dalšími státními institucemi, březen 2020... ad.

TLUMOČNÍCI A DIGITALIZACE

PŘÍSPĚVEK K TÉMATU DIGITALIZACE V PROFESI TLUMOČNÍKA

Digitalizace vstupuje do mnoha, resp. do všech oborů lidské činnosti, tlumočení a překladatelství nevyjímaje. I v uvedených oborech je však dostatek dostupných prostředků, jak se tohoto fenoménu zhostit bez obav, a dokonce s radostí a úspěchem. O některých z nich a o svém přístupu k nim a je následující článek, který pro ST napsala...

Catherina Van den Brinková Štífterová

Můj původní záměr pro článek na téma „digitalizace...“ byl na hony vzdálen výsledku, který máte před sebou. Původně jsem se chtěla věnovat postupnému mapování – nebo v mém případě spíše protápání – různými projevy digitalizace, se kterými se jako překladatelé a tlumočníci musíme vypořádat, nebo o kterých bychom aspoň měli mít tušení.

Sama jsem „konzerva“, nástroje CAT (zkratka z *computer-aided translation* nebo také *computer-assisted translation*, tedy počítačem podporovaný překlad) mě dříve děsily a dlouho jsem se chlácholila tím, že právního překladu se to netýká, a že už to „...nějak doklepu“. Musela jsem však zejména v posledních dvou letech konstatovat, že nezadržitelný vývoj se dotýká už i právního překladu.

Jsou věci, které jsem opustila rychle, bezbolestně a dávno... papírové slovníky, zákony a komentáře..., a to výměnou za takřka nekonečné možnosti internetu. A pak

jsou záležitosti, kterým jsem se bránila a které jsou dnes už tak rozjeté, že jakékoliv pokusy o naskočení budou obtížné. Kdo by si snad myslel, že naše budoucnost je jistá, může se podívat na relativně nedávno spuštěnou platformu Evropské komise eTranslate nabízející bezplatný strojový překlad digitálních obsahů veřejné správy, malým a středně velkým podnikům: <https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/CEFDIGITAL/eTranslation>

A to v podstatě pouhý rok a pár měsíců po nabytí účinnosti nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1191 o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012, jehož dopady připomínám na obrázku 1. K těmto a dalším tématům se tedy vrátím při nějaké další příležitosti.

Nařízení (EU) 2016/1191 v kostce

účinnost od 16.2.2019

zavádí vícejazyčné
tiskopisy (rodné
listy, úmrtní listy
atd.) - 20 listin

zrušení požadavku
legalizace,
apostilace...

zrušení požadavku
ověřených
překladů pro
občany

připravuje se
rozšíření na další
listiny

asi jediné plus pro naši
profesi: vzájemné
uznávání ověřených
překladů v rámci EU

Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin v Evropské unii

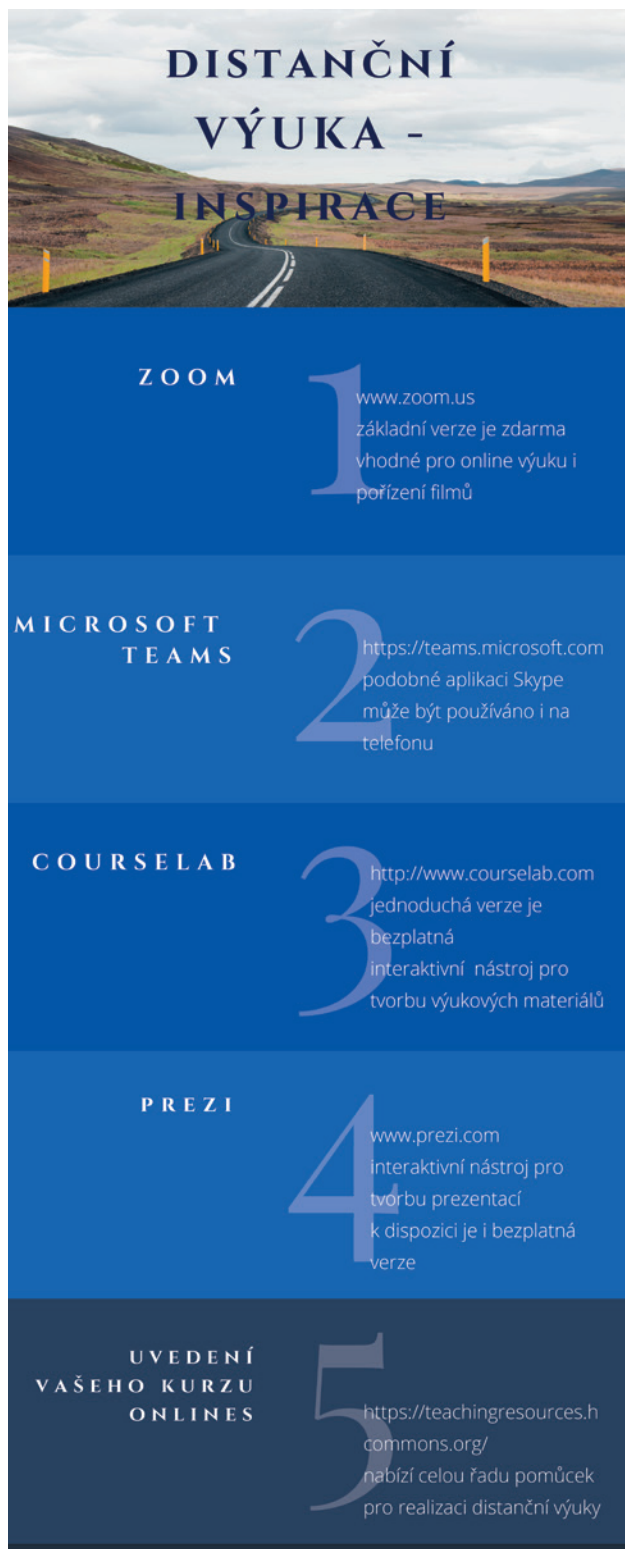
Ted' jsou žhavá jiná témata... Například nástroje pro online výuku, protože někteří z nás i učí. Naštěstí je na YouTube a jinde na internetu už k dispozici celá řada návodů a tipů, takže paniku prvních dnů už můžeme zapomenout. Dny od vyhlášení nouzového stavu způsobeného koronavirovou pandemií pro nás znamenaly kromě obav také příležitost. Příležitost věnovat se věcem, na které jsme před koronavirem, ve shonu mezi konferencemi a soudními jednáními a jinými termíny, neměli čas. Mám na mysli například pořádek v počítači, pořádek v emailech, doplnění tlumočnického deníku, jógu (... to pro jiné, pro mě nikoliv), možnost absolvování online kurzů-webinářů, marketing a přemýšlení o tom, jak uspořádat svou činnost, abychom mohli pracovat i v budoucnosti a mohli vykrýt výpadky v příjmech, resp. měli druhou nohu, na kterou se můžeme postavit, pokud ji tedy už nemáme. Už jste to všechno stihli? Já ještě zdaleka ne...

Přesto z hlediska zmiňované příležitosti pro mě byly inspirující **tři webináře**, jichž jsem se v náhle vyšetřeném čase zúčastnila: dva z nich pořádal nizozemský vzdělávací institut KTV (www.ktv-kennisnet.nl) a jeden pořádala německá asociace BDÜ (www.bdue.de). Institutu KTV se podařilo získat pro webinář s titulkem *Online personal branding* známou osobnost na poli marketingu, paní Marieke Pijler, podnikatelku roku z Rotterdamu.

Ta opravdu strhujícím způsobem a ve dvou hodinách zprostředkovala účastníkům webináře vše podstatné pro individuální marketing pro naši branži. Kromě uchopitelných rad ohledně možností na sebe upozornit a zaujmout klienty prostřednictvím klasických sociálních sítí-plaforem jako je Facebook (ještě pořád důležitý nástroj pro marketing!), LinkedIn, Twitter, Instagram a YouTube (významem se velmi blíží Facebooku), mě zaujala především skutečně praktická doporučení k obsahové stránce prezentace a představení webové aplikace Canva, v níž je možné příspěvky na Facebook, Instagram atd. graficky zpracovat. Aplikaci si můžete stáhnout na www.canva.com. Základní verze je bezplatná.

„Chcete být někým s širokou nabídkou? Nebo chcete být oceňováni za to, že jste právě ta pravá osoba, pokud jde o ...?“ Otázky, na které bychom s velkou pravděpodobností reagovali všichni stejně. Ano, všichni chceme, aby druhí viděli to, v čem jsme opravdu nejlepší.

„Pokud jste pro každého, tak nejste pro nikoho“. Velmi podobné myšlenky prezentovala Dr. Thea Döhler ve webináři BDÜ a ilustrovala je na příkladech velmi úspěšných překladatelů a tlumočnicků s až extrémně úzkou specializací. Jejich

DISTANČNÍ VÝUKA - INSPIRACE

- ZOOM**
1 www.zoom.us
základní verze je zdarma
vhodné pro online výuku i
pořizování filmů
- MICROSOFT TEAMS**
2 <https://teams.microsoft.com>
podobné aplikaci Skype
může být používáno i na
telefonu
- COURSELAB**
3 <http://www.courselab.com>
jednoduchá verze je
bezplatná
interaktivní nástroj pro
tvorbu výukových materiálů
- PREZI**
4 www.prezi.com
interaktivní nástroj pro
tvorbu prezentací
k dispozici je i bezplatná
verze
- UVEDENÍ VAŠEHO KURZU ONLINE**
5 <https://teachingresources.hcommons.org/>
nabízí celou řadu pomůcek
pro realizaci distanční výuky

Ukázka podkladových materiálů Distanční výuka – inspirace

webinář se věnuje nalezení „té pravé skuliny...“ na trhu, tedy nalezení právě té specializace, která představuje ideální spojení našich interních zdrojů, tedy dovedností, kompetencí a externích příležitostí, tj. existence zákazníků, možnosti růstu.

Jako příklad zmíním překladatelku Christiane Sprinz se specializací na potravinářský průmysl (www.food-translator.com). Jde o relativně úzkou specializaci, která však zahrnuje širokou paletu textů – od výrobních postupů, přes právní předpisy, reklamní texty, brožury atd.

Webové stránky Ch. Sprinz už si bohužel nemůžeme prohlédnout, protože v roce 2019 odešla do důchodu, takže na odkazu výše už je jen domovská stránka a není možné se podívat na zajímavé podrobnosti prezentované při webináři.

Na překlady v oboru medicíny a biologie se specializuje paní Susanne Schmidt-Wussow (<https://schmidt-wussow.de>). Její webové stránky mně zase připomněly jedno motto již zmiňované Marieke Pijler: „... lidé chtějí pracovat s lidmi, ne s firmami“, kterým apelovala na to, abychom při prezentaci našich služeb neopomíjeli naši osobní stránku, naše emoce... Tedy to, pro co hoříme.

Po absolvování tohoto webináře jsem si ze zvědavosti prohlédla několik desítek webových stránek překladatelů / tlumočnicků v ČR a v Německu. Zaujaly mě např. webové stránky překladatelky Jany Kröttsch – poetický a individuální text, zajímavé grafické zpracování a jedinečná specializace: Smuteční řeči!

Webinář Jennefer Boskeljon byl věnován zavedení pořádku a struktury v Outlooku. Nesmírně užitečné! Jsem sice také uživatel Outlooku, ale v podstatě pasivní – tak jak mi to poskytovatel nastavil, tak to mám.

Tento webinář mi však otevřel nový svět – bez chaosu a s přehledem spočívajícím v okamžitém vyřízení všech emailů, které nezabere déle než 2 minuty. I když zcela přesvědčivou disciplínu při užívání Outlooku jsem moc dlouho neudržela, naučila jsem se například pracovat s podmíněným formátováním, barvami a kategoriemi a s kalendářem. Další užitečnou praxí také je, že se snažím Outlook vypínat, když pracuji na něčem, na co se potřebuji opravdu soustředit.

O několik osvědčených a doporučovaných pravidel se s vámi ráda podělím:

- do pošty se dívejte se jen tehdy, když máte skutečně čas emaily také zpracovat,
- investujte čas do struktury,
- než něco odešlete, zamyslete se nad tím, zda byste takovou zprávu poslali i poštou,
- dodržujte kritický přístup k cc, tedy kritický přístup k často zbytečnému zasílání emailů v kopii.

M. Pijler; rotterdamská podnikatelka roku 2019, hlavní přednášející webináře Online personal branding

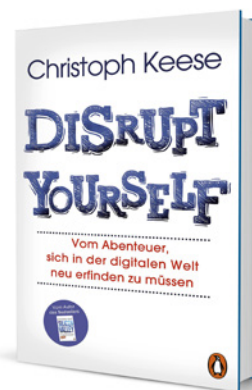
Na závěr doporučím ještě jednu knihu, kterou jsem objevila díky webináři BDŮ: jde o publikaci Christoph Keese – *Disrupt Yourself*.

Je to jakýsi průvodce pro překonání panické reakce na zjištění, že naše práce zmizí a naše povolání se stane dalším kandidátem pro lexikon zaniklých povolání.

Přeji vám pevné zdraví a trpělivost a hlavně radost při zvládání nástrah digitalizace.

Reference

- Boskeljon, Jennefer: *Documenten bij Je e-mail de baas! Slimmer en efficiënter omgaan met Outlook* (webinář, KTV)
Döhler, Thea: *Positionieren im digitalen Zeitalter: Nischen erkennen und berufliche Perspektiven entwickeln* (webinář, BDŮ)
GSFL Media Newsletter – Spring 2020
Pijler, Marieke: *Online personal branding* (webinář, KTV)

Publikace Christopa Keeseho – průvodce pro pomoc při překonávání panických reakcí

V RAKOUSKU SE VÁS NIKDO NEPTÁ...

... zda jste tlumočník nebo překladatel. V Rakousku jsou tlumočníci i překladatelé jako profese stále „... v jednom, tj. dohromady“. Je to výhoda, nebo nevýhoda?

Pavla Lössl

Základním rozdílem v rakouském systému soudních tlumočnicků je to, že jsou to stále tlumočníci i překladatelé v jednom – tedy tyto profese nejsou rozděleny tak, jak se to po dlouhém snažení podařilo v České republice novým zákonem, který zanedlouho nabyde účinnosti. Lze se dohadovat o výhodách a nevýhodách, ale takto to v Rakousku zkrátka funguje.

Já osobně to považuji spíše za výhodu, protože se velice často stane, že například po odtlumočení vazebního jednání hned dostanu na překlad vazební usnesení. Spokojený je i soudce, protože nemusí hledat nikoho dalšího, kdo dělá pro změnu jen písemné překlady. Ale říká se, že i v Rakousku se ozývají hlasy usilující tento systém měnit a obě profese rozdělit... Uvidíme, zda, popř. jak rychle to bude postupovat.

Dalším velkým rozdílem rakouské a české tlumočnické praxe je samotná cesta k tomu, aby se člověk vůbec soudním tlumočnickem stal. V Rakousku je nutné absolvovat zkoušku, kde se zkouší jednak teorie, tedy aby měl uchazeč přehled o základních právních termínech, aby rozuměl nejčastěji používaným zkratkám a podobně, za druhé praktický písemný překlad oběma směry a tlumočení konsektivní oběma směry i z listu. Poslední, tj. třetí částí je tlumočení imitovaného soudního jednání. Zkouška je to opravdu náročná, a ještě před nedávnem se spíše a tak říkajíc „pod rukou“ doporučovalo se vůbec nehlásit, protože téměř nebyla šance, jak zkouškou úspěšně projít.

Naštěstí za poslední zhruba tři roky, kdy je v činnosti nové představenstvo Rakouského svazu soudních tlumočnicků (Rakouský svaz obecně přísežných a soudně certifikovaných tlumočnicků, *Österreichischer Verband der allgemein beeideten und gerichtlich zertifizierten Dolmetscher*) doznala zkouška poněkud změny a minimální procento úspěšných zájemců se trochu zlepšilo. Například se už nepíše rukou, ale lze používat počítač a hlavně internet, čili slovník, nebo se započítává úspěšně složená část zkoušky, takže například při druhém pokusu už je odpuštěna písemná část, pokud byla předtím úspěšná.

Také už není jediným zkušebním místem Zemský soud ve Vídni, což určitě přivítali uchazeči ze západních částí Rakouska. I nadále se však zkušební komise skládá

V Rakousku se vás nikdo neptá ... Každá spolková země Rakouska má svou vládu, v jejímž čele stojí hejtman

z jednoho soudce a jednoho až dvou soudních tlumočnicků pro ten který jazyk, a i tady se lze dohadovat, zda je to výhoda nebo nevýhoda.

Rakouský svaz má k dispozici podklady v rozsahu dvou silných pořadačů, které jsou velmi obsáhlé a podrobné, nicméně již spoustu let beze změny, a ne pro všechny jazyky (například slovenština chybí), takže jsem velice přivítala nedávnou informaci, že i tyto podklady se mají přepracovávat a aktualizovat, protože já osobně je se svými poznámkami a vpisky používám dodnes a dost často.

Jmenování soudním tlumočnickem v Rakousku je tedy možné až po úspěšně složené zkoušce, a to krajským soudem v místě bydliště, a na dobu pěti let. Po pěti letech se musí žádat o prodloužení, což znamená podat formální žádost a doložit jednak, že tlumočnick vykonával práci soudního tlumočnicka – tedy stačí napsat seznam několika čísel jednacích (*spisových značek*) věcí, na kterých tlumočnick pracoval, a také doložit další vzdělávání – tedy osvědčení o absolvovaných kurzech, přednáškách a podobně. Prodloužení je také na pět let a obvykle je bez problémů uděleno.

Dalším rozdílem je existence takzvaných úředních (neboli zaměstnaných) soudních tlumočnicků. Toto je jedním z oddělení takzvané *Agentury na podporu justice* a zakládalo se v létě 2011. Tito tlumočníci mají sídlo ve Vídni a jsou příslušní pro Vídeňský zemský trestní soud, jeho státní zastupitelství, a kromě toho pro sociální věci na Pracovním a sociálním soudu ve Vídni. Smyslem je mít po ruce pro akutní potřebu ihned tlumočnicka například pro případ vzeti do vazby, a hlavně také ušetřit.

Já jsem v tomto oddělení strávila sedm let a velice ráda na tu dobu vzpomínám, protože tam byl (hlavně ze začátku) dobrý kolektiv a hlavně bylo možno většinu překladatelských problémů a otázek konzultovat s kolegy. I když téměř nikdy se stejnou jazykovou kombinací, přesto takové debaty velice pomáhají a obohacují. Založení tohoto oddělení provázelo dost nevraživosti, protože spousta kolegů měla pocit, že budou z ničeho nic bez práce. Jen málo jich chápalo, že jeden nebo dva soudní tlumočníci pro určitý jazyk, zaměstnaní většinou na nějakých 20 hodin, nemohou udělat všechnu práci, takže stejně zbude dost pro všechny. Docházelo potom ke spoustě úsměvných situací, protože se šířily neuvěřitelné pověsti především ohledně výdělku, říkalo se, že sedíme všichni

v jedné místnosti a rušíme se, podle toho vypadají překlady, a proto budeme brzy zase rozpuštěni, nebo že si musíme dělat všechno sami včetně mytí záchodů(!) a podobné nesmysly...

Někteří kolegové to nechtěli dlouho pochopit a při každém setkání nás bombardovali nesmyslnými dotazy. Trvalo to zhruba tři roky, než bylo toto oddělení jakž takž akceptováno...

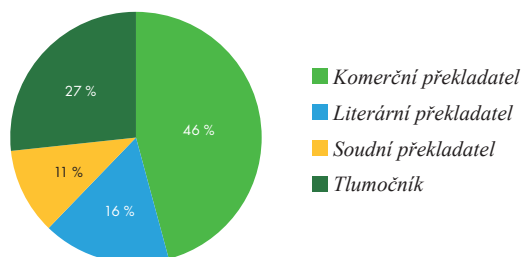
Autorka Pavlína Lössl je soudní tlumočnice a překladatelka jazyka německého, českého a slovenského. Je také členkou představenstva KST ČR. Žije a pracuje v Dolním Rakousku a ve Vídni. Do své rodné České republiky často dojíždí.

VLIV KORONAVIROVÉ KRIZE NA TLUMOČNÍKY A PŘEKLADATELE VÝSLEDKY PRŮZKUMU

Koronavirová krize znamenala těžký zásah do celé řady profesí, tlumočnický a překladatelský nevyjímaje. Restriktivní opatření vlády ČR zavedená koncem února a počátkem března 2020, jakkoliv sledovala zabránění šíření nákazy, znemožnila tlumočnickům v podstatě všechny osobní i profesní kontakty, znamenala zrušení a odřeknutí všech pracovních schůzek, konferencí, seminářů... Pracovní diáře tlumočnicků, do té doby naplněné mnohdy závaznými termíny a úkoly na týdny i na měsíce dopředu náhle vykazovaly škrty, přesuny na neurčito a prázdné stránky. To mělo přímý a negativní vliv na finanční příjmy. Skupina kolegů z řad odborné tlumočnické veřejnosti se proto rozhodla realizovat průzkum, jehož cílem bylo zmapovat dopady epidemie koronaviru a souvisejících vládních opatření na překladatele a tlumočnický na volné noze v ČR. Sběr dat probíhal v období 24. 3. až 30. 3. 2020. Celkem se průzkumu zúčastnilo 487 respondentů

Tomáš Mosler (vedoucí české sekce International Association of Professional Translators and Interpreters), Kateřina Ešnerová, Bianca Lipanská, Petr Mundev, Libor Nenutil, Barbora Tite

1. Profesní skladba respondentů

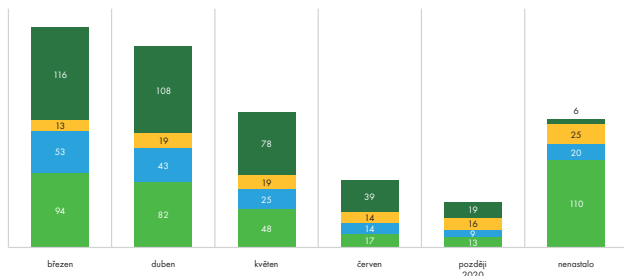
Respondenti byli dotázáni, která činnost představuje základ jejich překladatelsko-tlumočnického podnikání. Podle odpovědí byli rozděleni do čtyř hlavních kategorií,

jejichž barevné rozlišení je dodrženo v rámci všech grafů v tomto textu:

- **Komerční překladatel (223)** – Překladatel různých druhů textů vyjma soudních a literárních.
- **Literární překladatel (54)** – Soustředí se na překlady beletrie a knih obecně.
- **Soudní překladatel (80)** – Pod tímto pojmem rozumíme všechny soudem jmenované tlumočnický, kteří překládají úřední dokumenty (rodné listy, vysvědčení, rozsudky atd.).
- **Tlumočník (130)** – Poskytuje ústní tlumočení na konferencích, společenských akcích, bilaterálních jednáních,

v komunitních službách atd. V našem průzkumu do této kategorie patří i soudní tlumočníci, kteří tlumočí úřední akty (svatba, zápis na matrice, soudní jednání atd.).

2. Zrušené zakázky

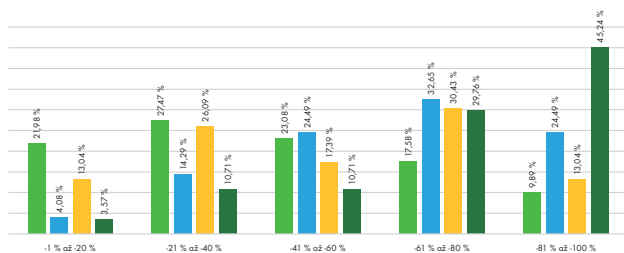

Počet zahrnutých respondentů: 484. Respondenti mohli vybrat více možností.

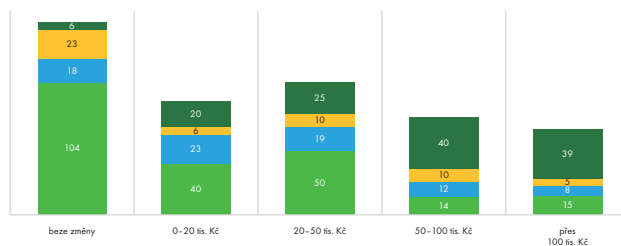
Nejvíce respondentů zaznamenalo rušení zakázek na březen (277 respondentů) a na duben (253). Na květen má zrušenou alespoň jednu zakázku 171 respondentů a na červen 84. Nižší počty na květen a červen jsou pravděpodobně ovlivněny tím, že sběr dat probíhal těsně před koncem března. Lze očekávat, že v době po sběru dat došlo v návaznosti na avizovaná vládní opatření k dalšímu rušení zakázek na tyto dva měsíce.

Z grafu je patrné, že okamžité rušení zakázek v krátkodobém horizontu se týká zejména tlumočnicků. Lze předpokládat, že na překladatele dopadne situace se zpožděním: již započaté projekty se dokončí, ale nové se kvůli očekávanému poklesu ekonomiky nebudou zadávat. Literární překladatelé jsou částečně zasaženi hned (druhou polovinu honoráře obvykle dostávají až po vydání knihy a nakladatelé nyní vydávání nových titulů pozastavili), ale v dlouhodobém horizontu lze očekávat ještě výraznější propad. Odsouvají se celé ediční plány, což znamená, že knihy, na kterých měli překladatelé pracovat letos, se přesouvají na příští rok nebo i pozdější termín.

3. Vliv současné situace na tržby

Počet zahrnutých respondentů: 358 (respondenti, kteří uvedli údaj v procentech) a 72 (respondenti, kteří uvedli údaj v Kč). Nejednoznačné údaje byly vyřazeny.

Odpovědi respondentů, kteří uvedli údaj v Kč.

Respondenti odhadovali vliv situace na tržby v období březen–červen 2020 ve srovnání s tímž obdobím v roce 2019. Kromě objednaných a následně zrušených zakázek (viz výše, bod 2) zde respondenti brali v potaz i zakázky, které klienti v důsledku situace už „nestihli“ objednat. 5 respondentů očekává přírůstek tržeb, 106 respondentů neočekává žádnou změnu, 247 respondentů očekává úbytek.

Přes 35 % všech respondentů nezávisle na profesi očekává propad tržeb o 60 % a více. Čtvrtina očekává pokles o 20–60 %. Jak vyplývá z grafu výše, **krátkodobé a hluboké propady tržeb čekají zejména tlumočníky: téměř 70 % tlumočnicků odhaduje pokles tržeb o 60 % a více.**

Výsledky u respondentů, kteří místo procent uvedli údaj v Kč, kopírují trendy popsané v odstavci výše.

4. Dopad na domácnosti překladatelů a tlumočnicků

Počet zahrnutých respondentů: 340 (byly vyřazeny odpovědi s odhadovaným poklesem tržeb v Kč, nikoli v procentech, a nejednoznačné odpovědi).

Abychom získali **komplexní představu** o tom, jak současná situace dopadá na domácnosti překladatelů a tlumočnicků, zkoumali jsme vztahy mezi následujícími údaji: podíl příjmů překladatele/tlumočnicka na celkových příjmech domácnosti, počet osob žijících ve sdílené domácnosti, odhadovaný pokles tržeb v období březen–červen 2020 a počet měsíců, v nichž by domácnost dokázala pokrýt veškeré své výdaje z finanční rezervy. Kromě toho jsme zohlednili i odpovědi na otázku, zda se kvůli uzavření škol a školek respondentům výrazně snížila pracovní výkonnost. (Tato otázka byla zároveň zpracována samostatně – viz níže.)

Podrobně jsme se zaměřili na **22 % případů, kdy příjem překladatele/tlumočnicka představuje hlavní příjem (75 % a více) vícečlenné domácnosti.** V rámci této množiny (celkem 74 případů) jsme respondenty dále rozdělili do kategorií podle vážnosti situace, v níž se domácnost nachází. Toto rozdělení zachycuje infografika níže.

Z průzkumu vyplývá, že 41 % domácností z této množiny přijde kvůli propadu tržeb tlumočnicka/překladaatele o více než 50 % svých příjmů. 32 % domácností má navíc finanční rezervu na méně než 3 měsíce. 15 procentům tuto situaci dále komplikuje uzavření škol a školek.

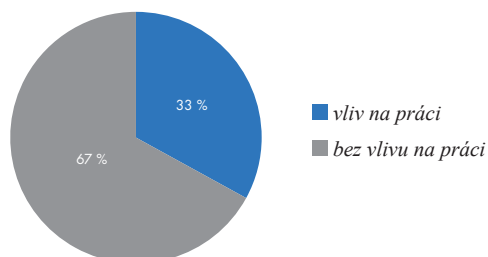
Respondenti generující 75 % a více příjmu vícečlenné domácnosti (74 respondentů):

- pokles příjmů domácnosti nepřesahuje 50 %
- kvůli propadu tržeb klesnou příjmy domácnosti o více než 50 %
- kvůli propadu tržeb klesnou příjmy domácnosti o více než 50 %
- domácnost má úspory na méně než 3 měsíce
- kvůli propadu tržeb klesnou příjmy domácnosti o více než 50 %
- domácnost má úspory na méně než 3 měsíce
- pracovní výkonnost respondenta se výrazně snížila kvůli uzavření MŠ/ZŠ

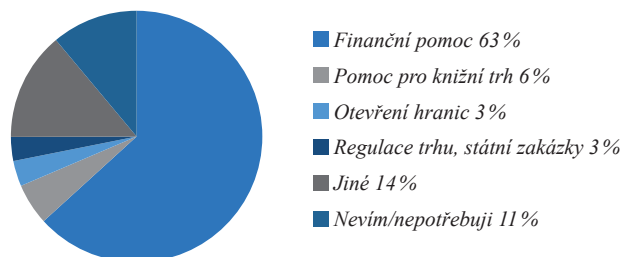
5. Vliv uzavření škol a školek na práci překladatelů a tlumočnicků

Počet zahrnutých respondentů: 485 (vyřazení 2, kteří dotazník vyplnili před přidáním této otázky).

Průzkum ukázal, že kvůli uzavření škol a školek se výrazně snížila pracovní výkonnost třetině zahrnutých respondentů.

6. Návrhy na pomoc od státu a od profesní komunity

V reakcích na otevřenou otázku, která zjišťovala, jakou pomoc by respondenti uvítali od státu, výrazná většina účastníků průzkumu uvedla, že by měli zájem o ulehčení finančního a administrativního rázu, k nimž patří například:

- kompenzace, úlevy na pojistném a daních, přerušení splácení úvěrů, ošetřovné apod.,
- (průzkum probíhal v době, kdy se některá státní opatření teprve zvažovala),
- snížení administrativní zátěže a zrušení rozšiřování EET
- (3. a 4. vlna, která se bude vztahovat i na překladatele a tlumočníky),
- podpora knižního trhu a snížení DPH na knihy.

Dále se objevovaly tyto návrhy:

- znovuootevření hranic,
- podpora průmyslu (a tedy nepřímo i podpora překladatelských a tlumočnických zakázek),
- lepší dostupnost ochranných prostředků,
- státní zakázky.

Někteří respondenti zmínili, že by uvítali rozšíření pokrytí internetem, lepší informovanost ze strany státu o průběhu situace, pomoc s péčí o děti, regulaci překladatelské a tlumočnické živnosti (změnit volnou živnost na vázanou), zvýšení zákonem stanovených sazeb za soudní tlumočení nebo podporu tlumočení na dálku.

Z reakcí na otevřenou otázku ohledně možné pomoci od kolegů a v rámci komunity vyplývá, že respondenti očekávají solidaritu, sdílení zakázek, odpuštění členských poplatků v profesních organizacích, jednání organizací s vládou, sdílení informací, psychickou podporu, jednotný postup proti dumpingu či pořádání webinářů.

7. Příloha: Otázky průzkumu

1. Která z následujících výdělečných činností tvoří základ vašeho podnikání?

- ověřené překlady
- literární překlady
- komerční překlady
- tlumočení menších setkání (např. firemní porady, komunitní a soudní tlumočení)
- tlumočení na konferencích a jiných velkých akcích (50 osob a více)

2. Věnujete se i dalším činnostem? Označte prosím max. 2.

- ověřené překlady
- literární překlady
- komerční překlady
- tlumočení menších setkání (např. firemní porady, komunitní a soudní tlumočení)
- tlumočení na konferencích a jiných velkých akcích (50 osob a více)

3. Kolik procent celkového příjmu vaší domácnosti tvoří vaše příjmy z překladu/tlumočení?

4. Kolik osob žije ve vaší společné domácnosti? (Počítají se všechny osoby, nejen ty výdělečně činné.)

5. Snížila se výrazně vaše pracovní výkonnost kvůli uzavřeným školám a školkám?

- Ano / Ne

6. Přišli jste kvůli epidemii koronaviru o nasmlouvané zakázky? Kterých měsíců se rušení týká? (Můžete vybrat více možností.)

- březen 2020
- duben 2020
- květen 2020
- červen 2020
- i později než červen 2020
- rušení nenastalo

7. O jakou sumu jste přišli kvůli zrušení již sjednaných zakázek na období březen–červen 2020? (Pro potřeby dotazníku považujeme zakázky přesunuté na jiný termín za zrušené, protože v náhradním termínu nemusíte být dostupní.)

- 0 Kč
- 0–20 tisíc Kč
- 20–50 tisíc Kč
- 50–100 tisíc Kč
- 100–150 tisíc Kč
- 150 tisíc Kč a více

8. Na základě údajů z předchozích let odhadněte, o kolik procent se vlivem současné situace změnil v období březen–červen 2020 vaše tržby z překladu/tlumočení. Napište „přírůstek“ či „úbytek“ a následně odhadovanou částku v Kč. Pokud jste zásadní změnu nezaznamenali, napište nulu.

U této otázky došlo 25. března 2020 ve 20.50 k úpravě na následující výsledné znění:

Na základě údajů z předchozích let odhadněte, o kolik procent se vlivem současné situace změnil v období březen–červen 2020 vaše tržby z překladu/tlumočení. Napište „přírůstek“ či „úbytek“ a následně odhadované procento. Pokud jste zásadní změnu nezaznamenali, napište nulu.

9. Kolik měsíců by vaše domácnost dokázala pokrýt veškeré své výdaje čistě z finanční rezervy?

10. Jakou pomoc od státu byste nejvíce uvítali? (Zkuste se zamyslet i nad pomocí nefinančního charakteru.)

11. Jakou pomoc byste uvítali od komunity, kolegů, organizací?

12. Zapomněli jsme na něco? Zde je prostor pro vaše další komentáře či náměty.

Elektronické verze Soudního tlumočnicka v barevném provedení jsou volně ke stažení na webových stránkách KST ČR® www.kstcr.cz/cz/bulletin

Vážení čtenáři a příznivci bulletinu Soudní tlumočník, právě jste dospěli k nově zaváděné rubrice **Co tlumočník či překladatel dělá, když zrovna netlumočí či nepřekládá?**

Tato rubrika vzniká na základě poznatků, že mnoho z tlumočníků či překladatelů se přes svou vysoce kvalifikovanou kmenovou činnost tlumočení nebo překládání věnuje také něčemu zcela jinému, a mnohdy velice zajímavému. Tu v menší, tu ve větší míře mívá tlumočníkův koníček souvislost

s jazykem, s mluveným slovem, nebo s porozuměním mezi lidmi, často však má jeho záliba těžiště ve zcela jiném oboru. O čem však koníčky vypovídají vždycky, to jsou jejich nositelé, osobnosti s nejrůznější šíří zájmů, schopností a zaměřením, které pro nás mohou být ještě více zajímavé či pozoruhodné a mohou být – proč ne? – dokonce i inspirací.

A jak jste a tom Vy? Napište nám o svých zálibách či koníčcích k nám do redakce ST (kontakty viz tiráž časopisu)

PAVLÍNA LÖSSL

je soudní tlumočnice a překladatelka jazyka německého, českého a slovenského. Je také členkou představenstva KST ČR. Žije a pracuje v Dolním Rakousku a ve Vídni. Do své rodné České republiky často dojíždí

Co paní Pavlína Lössl dělá, když zrovna netlumočí či nepřekládá?

A kupodivu... překládá. V čem je však rozdíl oproti „běžnému“ překladu? Jde o překlad historického románu, který by chtěla vydat.

Jak Vám práce na překladu knihy „...jde od ruky“?

Ráda bych přeložila a vydala alespoň jeden román. Nejtěžší fází je ovšem hledání ochotného nakladatele...

Pavlína Lössl

O čem kniha-román je?

Je to historický román, jehož děj se odehrává ve Vídni a v Brně. Jeho děj pojednává o jistém velice bohatém člověku, o kterém se říkalo, že svoje bohatství nabyt podvody. Víc ale zatím prozrazovat nechci... Snad postačí jen docela malá ukázka: *Holubi žijí v meziprostorech... Kdekoliv člověk nechá místo, tam si holub sedne... zobe, bublá, toká, kouká, a když se blíží nohy, podkovy nebo kola, poskočí rychle do strany... nebo prostě vzlétne. Stává se velice zřídka, že by holuba zachytila kopyta nebo kola...*

Co bylo popudem pro to, abyste začala tuto literaturu překládat? Zaujalo Vás téma, příběh...?

Zaujal mě styl autorky a příběh... a také to, že se jedná o historickou událost i historickou postavu. Historie je totiž obor, který mám velice ráda.

Zejména mě zaujalo, že příběh se odehrává v rámci tehdejší habsburské monarchie, je však je rozdělen do obou současných zemí.

Je to Vaše první literární dílo? Nebo jste autorkou již i nějakých jiných děl?

Co se vyloženě knižních nebo literárních titulů týká, toto je moje první soukromá „literární“ aktivita. Svůj dřívější podíl na vytvoření česko-německé učebnice „*Jednoduše česky*

pro dospělé a mládež od 10 let“ ke svým literárním začátkům počítám pouze jako velmi hezkou a cennou zkušenost.

Píšete, resp. překládáte denně? Kolik času denně nebo týdně věnujete tomuto svému koníčku?

Překládání knihy se věnuji, když zrovna nepřekládám (... *smích*). Práce je – tedy bylo, až do vypuknutí koronakrize – opravdu hodně, takže denně to opravdu není, někdy ani týdně, ale prostě když je volná chvíle.

Kdy překlad knihy uvidíme na pultech českých knihkupectví?

Jak jsem již v úvodu zmínila, je mojí touhou a cílem román přeložit a opravdu vydat. Záleží to však na tom, jak rychle najdu nakladatele, který bude ochotný tuto knihu představit českým čtenářům. Zatím opravdu nevím.

Tak to držíme palce... a děkujeme za rozhovor

Redakce ST

ÚČTOVAT, NEBO NEÚČTOVAT ZA SOUČASNÉHO STAVU KORONAKRIZE ZVÝŠENOU SAZBU ZA NÁROČNOST – TLUMOČENÍ S ROUŠKOU?

Dobrý den, jako člen KST ČR mám dotaz: je možné v současné situaci účtovat státním orgánům za tlumočení zvýšenou sazbu za náročnost (vzhledem k možnému riziku nákazy, kvůli tlumočení v roušce apod.). Pokud ano, v jakém režimu je tato zvýšená sazba – 50 %?

Děkuji vám za odpověď, s pozdravem...

M. B., České Budějovice

Dobrý den, pane kolego,

můj názor je, že by se přírážka za obtížnost a zvýšené riziko účtovat měla. Zrovna včera jsem takovou profesní zkušenost zažila, a nebylo to nic příjemného:

- Rouška způsobuje omezený přívod kyslíku, který potřebujeme k duševní práci – tlumočení.
- Způsobuje i horší srozumitelnost projevu, který máme tlumočit.
- Subjekty mají být od sebe vzdáleny 2 metry, opět ztížená srozumitelnost

... a co je také důležité a je nutno do problematiky též zahrnout – s rouškou zaniká také **možnost odezvat**.

- V neposlední řadě vstupuje do hry zvýšený stres všech zúčastněných, tedy i náš.

Z toho mi vychází, že příplatek ve výši 50 % by byl zcela na místě. O konzultaci tohoto mého zatím soukromého názoru z právního hlediska požádáme i kolegu tlumočnicka-právnicka, pana M. Chuchúta.

Jana Klokočková

Souhlasím s mojí kolegyní paní Janou Klokočkovou. Vyhláška číslo 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících umožňuje ve svém ustanovení § 22 odst. 1 písmene c) zvýšit odměnu za tlumočnický úkon „...až o 50 % z důvodu jiné náročnosti, **zejména** bylo-li uloženo úkon provést spěšně, nebo v den pracovního volna nebo pracovního klidu anebo v noci.“

Z výrazu „zejména“ vykládám, že se jedná o výčet demonstrativní (příkladmo). Zákonodárce zjevně nechtěl omezit možnosti zvýšení odměny pouze na případy spěšnosti nebo čas mimo obvyklou pracovní dobu. Evidentně si udělal prostor pro neočekávané situace, jakou bezesporu současná pandemie je.

Takže sdílím Váš názor o oprávněnosti zvýšení odměny. Doporučuji toto zvýšení již ve vyúčtování opřít jednak o faktické argumenty (které uvádíte ve Vašem e-mailu), jednak o argumentaci právní, již jsem podal v předchozím odstavci.

Michal Chuchút

OTÁZKA OSOBNÍ BEZPEČNOSTI

Jak si mohu, resp. mám, zajistit kontakt se zákazníky z hlediska bezpečnosti?

(Dotaz vzešel z řad posluchačů Kurzu právnické terminologie JURIDIKUM pořádaného Právnickou fakultou UK.)

Otázka bezpečnosti je v práci tlumočnicka skutečně na místě. Jako tlumočník se opravdu dostanete do kontaktu s velmi širokým, a také různorodým okruhem lidí. Doporučuji proto vždy mít na paměti bezpečnost naši a našich blízkých. I když se excesy tohoto druhu nestávají často – za svou třicetiletou praxi jsem musela řešit problémy tohoto typu „pouze“ třikrát – je lepší řídit se

principem předběžné opatrnosti. Někdy by totiž i „jednou“ mohlo být osudným.

Vše je samozřejmě velmi individuální, každý z nás má nastavenou potřebu bezpečí jinak. V zásadě platí, že se zákazníkem se můžeme setkávat za účelem předání překladu či sjednání zakázky buď na veřejně přístupných místech, či v kanceláři. Obojí má své výhody i nevýhody, ostatně jako všechno.

Veřejně přístupná místa jsou relativně bezpečná, jejich nevýhodou je však hledisko praxe – svůj překlad si už musíme přinést hotový a nemáme pak možnost provést malé úpravy, například zjistíme-li podle originálu či ověřené kopie, že oproti skenu jsme schopni dešifrovat text razítka, které na skenu bylo nečitelné, nebo že originál obsahuje suchou pečeť či razítko, které na skenu nebylo vidět vůbec.

Mou zkušeností a řešením je veřejné místo, kde v dosahu je Copy General, bankomat, el. zásuvka, MHD a možnost objednání kávy... například osvědčená, příjemná kavárna v širším centru.

Kanceláři může být kancelář zákazníka... a pak je dobré říci někomu z našeho okolí, kdy a kam se chystáme jít. Je také užitečné se zákazníkem se domluvit, zda nám tam na místě na firemním počítači ještě umožní provést právě ony zmiňované drobné úpravy či jinak text dotvořit.

Z hlediska našeho tlumočnického komfortu je ideální vlastní kancelář umístěná samostatně v pronajatých prostorách, ale i tak by první kontakt se zákazníkem, o němž dosud nemáme žádné informace, měl proběhnout raději za přítomnosti další osoby. Případně si o zákazníkovi zkusíme něco zjistit z veřejně dostupných zdrojů a sociálních sítí. Pokud je to zákazník „na doporučení“ od stálých a seriózních zákazníků, snad by mělo být vše bez problémů.

Mnozí z nás ale mají kancelář ve svém bytě nebo rodinném domě, a pak první kontakt s novými zákazníky by měl proběhnout raději ve výše zmíněných veřejných zařízeních, nebo alespoň když jsou doma jiní rodinní příslušníci.

Kancelář pak doporučuji zřídit co nejbližší vchodu do bytu/domu, případně zařídit v předsíni malou „čekárnu“, abychom nemuseli zákazníky vodit přes celý byt. V nejkrajnějším případě může zákazník pouze předat dokumenty u vchodu do domu a počkat například v autě, je-li motorizovaný.

Své dělají také „okate“ nainstalované kamery (byť by to mohly být pouze atrapy), větší druh domácího pejska nebo hlasová kulisa (rádio puštěné nahlas) ve vedlejší místnosti. Záleží však na naší individuální míře odvahy, asertivity a potřebě pocitu bezpečí.

Jana Klokočková

DUŠEVNÍ HYGIENA TLUMOČNÍKA

Mám při výkonu funkce soudního tlumočníka poněkud obavu z pracovního stresu, náročnosti a zodpovědnosti. Nedochází například k syndromu vyhoření? Jak má soudní tlumočnické pečovat o svou duševní hygienu?

(Dotaz vzešel z řad posluchačů Kurzu právnícké terminologie JURIDIKUM pořádaného Právnickou fakultou UK.)

S prací soudního tlumočníka je opravdu spojeno až netušené množství náročnosti, a to nejrůznějšího druhu. Příčiny nespočívají pouze v předpokládané kvalifikaci, tedy znalosti požadovaného jazyka a terminologie, ale mnohdy vyplývají z nedostatečné komunikace ze strany klienta, z neuspořádané organizační či personální situace, velmi často tkví v časovém presu... ad. A velmi často se tlumočnick ocitá také v situaci jakéhosi mediátora situace, což je už nad rámec jeho přirozené úlohy zajistit „porozumění“. Zejména poslední období ukázalo, kolik náročnosti – a také kolik nejistot – je s prací soudního tlumočníka spojeno.

Pak je opravdu na stole otázka duševní hygieny tlumočníka. Jakkoliv by se mohly následující „návody“ zdát omšelé, mají své opodstatnění a účinnost. Pro běžně uvažující jedince, kteří ještě nepokročili k duchovnějším způsobům „vyčištění hlavy“ jsou to: sport, kultura, přátelé, různé koníčky, vycházky se psem... apod. Rozhodně nepodceňujte to, co obecně působí nejlépe – rychlejší chůze v přírodě,

v podobně příjemném prostředí, rekreační či úměrně výkonnostní plavání, či kondiční běh.

Duchovně pokročilejšími metodami jsou meditace, nejrůznější druhy pravidelné relaxace, jóga, pozitivní přístup k problémům, k lidem i k životu, snaha rozvíjet dobré vztahy... nadhled a vlastní sebevědomí.

Dalším úskalím naší profese je tzv. "syndrom vyhoření", se kterým se můžeme setkávat poměrně často. Existuje dost důvodů, proč k němu v naší profesi může dojít. Takových případů skutečně přibývá, a proto bychom měli vědět, jak se projevuje. Projevy mohou být u různých jedinců různé, ale v případě tlumočníka to může být například antipatie nebo negativní pocity vůči klientům, lidem v okolí, úzkost a emoční vyčerpanost, nespavost a únava i jiné stresové příznaky, projevy prokrastinace, pocit sevřeného žaludku či ztíženého dýchání...

Při těchto příznacích – ale i po psychicky obzvlášť zatěžovém tlumočení – doporučuji i sezení s psychologem... nicméně míra, výběr druhu a intenzity uvedených metod duševní hygieny jsou pro každého jednotlivce individuální.

Jana Klokočková

NOVÝ ŠÉFREDAKTOR BULLETINU SOUDNÍ TLUMOČNÍK

Dobrý den, vážení čtenáři, dovoluji se Vám představit: jmenuji se Jiří Kohutka a jsem nový šéfredaktor bulletinu Soudní tlumočnick.

Této funkce jsem se ujal od března letošního roku, z pověření představenstva KST ČR a po vzájemné dohodě s paní Dagmar De Blasio Denčíkovou, která byla úspěšnou šéfredaktorkou bulletinu ST po mnoho let.

Poděkování paní Dagmar za její přínos pro ST se dostalo na členské schůzi dne 7. března – viz článek na straně 22.

Věřím, že na její úspěšné působení na poli realizace ST navážu i já, a to vzhledem ke své dlouhodobé – a myslím, že též úspěšné – zkušenosti v publicistice a v redakční a mediální tvorbě.

Bulletin ST provází činnost KST ČR již po mnoho let. Svým působením na pozici šéfredaktora ST budu přispívat k zachování jeho obsahové a osvětově-informační úrovně, a v rámci možností i k pozitivnímu posunu v tomto směru. I proto již

v tomto čísle nacházíte například nové rubriky „Co tlumočnick/překladatel dělá, když právě netlumočí/nepřekládá?“, „Jazykový koutek“, a také „Referáty – Krátké zprávy“.

*J. Kohutka, nový šéfredaktor
bulletinu Soudní tlumočnick*

A i proto se na Vás, vážení čtenáři ST, obracím s návrhem, resp. s žádostí – pokud máte zájem, chuť a kapacitu – o další aktivní spolupráci na obsahu ST formou Vašich autor-ských příspěvků, tj. článků, nebo textově zpracovaných podnětů (poznámek, glos, referátů, zkušeností a podnětů z praxe, zpráv... apod.), neváhejte se na mě obrátit mailem na: jiri.kohutka@ad-actual.cz, kstcr@kstcr.cz, nebo tel.: 603 847 024

Coby dlouholetý redaktor odborných časopisů jsem připraven Váš dodaný text zpracovat pro uvedení v bulletinu ST. **Těším se na další spolupráci a setkávání na stránkách bulletinu ST.**

S pozdravem
Ing. Jiří Kohutka

EVA GORGOLOVÁ – VÝZNAMNÉ ŽIVOTNÍ JUBILEUM

Významné životní jubileum v letošním roce oslavila dlouholetá předsedkyně představenstva KST ČR®, paní Eva Gorgolová

Zájem o studium jazyků a věnování se jazykům i ve svém profesním životě – zejména angličtiny – je pro paní E. Gorgolovou charakteristické.

Její profesní zaměření má své počátky již na základní škole s rozšířenou výukou jazyků v pražských Vokovicích, pokračovalo přes The New English School in Kuwait, dále přes gymnázium Arabská, Státní jazykovou školu v Praze, včetně překladatelského kurzu, až ke studiu na Katedře překladatelství a tlumočnictví (dnes Ústav translatologie) Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Soudním tlumočnickem je od roku 1993.

Průběžně pak ve své praxi tlumočnice a překladatelky absolvovala paní E. Gorgolová celou řadu dalších kvalifikačních a vzdělávacích kurzů a seminářů.

Členkou Komory soudních tlumočnicků České republiky je od roku 2000, od roku 2003 je členkou představenstva KST ČR, předsedkyní představenstva KST ČR pak nepřetržitě od roku 2011. Jako členka představenstva měla zpočátku na starosti hospodaření, poté několik let přípravu Soudního tlumočnicka (dříve Informací), ale především je organizátorkou řady seminářů z různých oblastí, z nichž se nejvíce věnuje každoročním jarním česko-anglickým

terminologickým seminářům a partnerské akci s Justiční akademií – letním intenzivním kurzům v Kroměříži. Za zmínku dále stojí, že její zásluhou Komora získala řadu sponzorských darů i to, že před lety iniciovala automatické přihlašování na semináře.

V neposlední řadě se od počátku svého působení v představenstvu po řadu let účastnila nespočet jednání na Ministerstvu spravedlnosti i s našimi zákonodárci ohledně novelizace zákona o soudních tlumočnicích a hájila zájmy Komory i v médiích.

Paní Eva Gorgolová je také členkou řady jiných organizací: Jednoty překladatelů a tlumočnicků, České komory tlumočnicků znakového jazyka, čestnou členkou polské organizace TEPIS, předsedkyní poradního sboru Oddělení znalců a tlumočnicků MS Praha, od roku 2002 přisedící soudce trestního senátu Obvodního soudu pro Prahu 1... a mimo obor i členkou Klubu za Starou Prahu.

Eva Gorgolová má tři syny a sedm vnoučat. Dnes se především věnuje písemným právním překladům.

Eva Gorgolová oslavila v únoru 2020 významné životní jubileum – zde s kolegyní a tajemnicí KST ČR, paní Mirkou Černou (vlevo)

Za její obětavost, úsilí, ale zejména za její energii, se kterou zvládá náročnost své funkce, jí jménem redakce ST, a také jménem všech členů KST ČR blahopřejeme.

Redakce ST

TLUMOČENÍ FORMOU VIDEOKONFERENCÍ SE STÁVÁ STÁLE ŽÁDANĚJŠÍ

Jednání Pracovní skupiny soudních tlumočnicků pro legislativu s Policií ČR. Tlumočení prostřednictvím videokonferencí se v současných podmínkách stává stále žádanějším. Tento trend se týká i soudního tlumočení. Jaké vize má v tomto směru Policie ČR a jaké aktuální zkušenosti s videokonferenčním tlumočením mají samotní tlumočníci, to byla témata jednání Pracovní skupiny soudních tlumočnicků pro legislativu s brig. gen. JUDr. Václavem Kučerou, MBA, ředitelem Krajského ředitelství policie Středočeského kraje a Jaroslavem Junkem, vedoucím odboru informačních technologií KŘ policie Středočeského kraje

Jednání proběhlo ve čtvrtek 21. května 2020 v sídle KST ČR, Senovážné nám. 23, Praha 1, v zasedací místnosti č. 201. Generál Kučera, který je mimo jiné členem pracovní skupiny pro digitalizaci procesu trestního řízení Ministerstva spravedlnosti, projevil zájem o systémové řešení problematiky tlumočení videokonferencí, o společný postup v oblasti vzdělávání, spuštění pilotního projektu i prosazení potřebných změn do prováděcích předpisů. Videokonference patří k velmi účinným nástrojům digitalizace. Po letech, kdy z výhod videokonferencí profitovaly především nadnárodní korporace, s cílem uspořít náklady za dopravu při svých globálních poradách, si tento nástroj

našel cestu i do soudních síní, policejních služeben a vazebních věznic ve většině členských států EU.

Představa Policie ČR

Generál Kučera představil zkušenosti Policie ČR (PČR) s videokonferencemi a nastínil v této souvislosti i vize do budoucna. Přítomné informoval nejen o stavu digitalizace v rámci Policie ČR, která je již pokročilejší a na velmi dobré úrovni, ale také o využívání videokonferencí, kdy jenom prostřednictvím této technologie je v rámci PČR ročně realizováno bezmála 1 300 výsledků. Současně předal informaci o metodickém zpracování

využívání videokonferencí v prostředí Policie ČR, kterým disponují všechny kraje v rámci republiky, ale také o edukativní stránce, kdy do tzv. policejního vzdělávání byl zařazen také vzdělávací kurz zaměřený na výsledky pomocí videokonference, který probíhá ve Školním policejním středisku v Sadské a v policejní škole v Holešově. Rovněž hovořil o využívání více jak desítky tabletů od společnosti Interpretty pro dálkové tlumočení, zejména pro potřeby dopravní policie, apod. Při připojení mimo datovou síť PČR je využíváno CMS (centrální místo služeb), které zpravuje na serverech MV firma NAKIT s. p.

Brig. gen. V. Kučera, ředitel
Krajského ředitelství policie
Středočeského kraje

Informace generála Kučery se týkaly také celé řady dalších důležitých aspektů, kterými jsou bezpečnost a ochrana účastníků, kvalita a zabezpečení záznamu nahrávání, ekonomická a organizační stránka věci, a jiné. Z pohledu legislativy jsou videokonference uvedeny v trestním řádu (*tlumočení zde není explicitně uvedeno*) v § 52a Trestní řád č. 141/1961 Sb. Ministerstvo spravedlnosti (MSP) používá vlastní videokonferenční systém částečně kompatibilní se systémem PČR. Systémem MSP jsou vybaveny soudy a věznice. Krajské ředitelství policie Středočeského kraje v minulosti zapůjčilo svá zařízení soudům a věznicím k otestování funkčnosti videokonference v resortu MSP. PČR má zájem do problematiky videokonferenčního tlumočení systémově zapojit tlumočnický. V rámci tohoto zájmu již proběhlo i jednání s Českou unií neslyšících.

Připomínky tlumočnicků

Zástupci tlumočnické obce přednesli své zkušenosti s tlumočením prostřednictvím videokonferencí a v první řadě poukázali na zvýšenou kognitivní zátěž.¹

Dále bylo upozorněno i na zvýšené nároky na technické vybavení (dostatečně kvalitní notebook, kamera, headset, stabilní připojení, popřípadě bezhluchá místnost... ad.), které jsou oproti „klasickému“ tlumočení náhle přeneseny na tlumočnicka. Bylo konstatováno, že uvedené a další nároky budou předmětem požadavků na zapracování do prováděcích vyhlášek k novému zákonu 354/2019 Sb.

Co se vzájemné spolupráce PČR a tlumočnicků týká, každopádně tlumočnická obec aktivity PČR v tomto směru chápe, podporuje a vítá. Tlumočníci a ředitel Kučera proto budou usilovat o systémové nastavení podmínek výkonu tlumočnické činnosti prostřednictvím videokonferencí. V otázce efektivního zapojení tlumočnicků byla předběžně sjednána spolupráce při školení příslušníků PČR k videokonferencím. Tlumočníci proto požádali ředitele Kučera o poskytnutí metodiky PČR k videokonferencím k seznámení.

Ředitel Kučera navrhl spuštění pilotního projektu dálkového tlumočení pro PČR ve spolupráci s pracovní skupinou soudních tlumočnicků a vyjádřil podporu snaze o zapracování videokonferenčního tlumočení do vyhlášky a zvýšení základní sazby tlumočení na dálku z důvodu náročnosti. Tuto problematiku ředitel Kučera přednese v pracovní skupině pro digitalizaci procesu trestního řízení na MSP, jejímž je členem, a kde zastupuje Policii České republiky.

Videokonference se tak stávají účinným nástrojem, který urychlí a usnadní soudní řízení a současně snižuje náklady na jeho vedení. Proto i tlumočení prostřednictvím videokonferencí se v současných podmínkách stává stále žádanějším a tento trend se týká i soudního tlumočení. Spolu s respektováním nezbytnosti tohoto trendu proto pracovní skupina považuje za nutné projednat a věnovat pozornost všem možným reálným aspektům této podstatné změny v práci tlumočnicka. K nim jednoznačně patří již zmíněné zvýšené nároky jak na technické vybavení tlumočnicka, tak na jeho psychiku v důsledku zvýšené dynamiky přísunu informací (schopnost vnímání a vyhodnocování vícestranného přísunu informací, schopnost „přepínání mezi frekvencemi“ zúčastněných stran, možnosti adekvátní regenerace...apod.), což předpokládá i nutnost průběžného vytváření přiměřených legislativních, organizačních a pracovních podmínek práce tlumočnicka.

S použitím podkladů z jednání zpracovala red. ST

¹ Pozn. red.: při omezeních v době koronavirové pandemie se praxe tlumočení např. přes skype či zoom značně navýšila a zvýšenou kognitivní zátěž lze po zkušenostech s tímto druhem tlumočení jen potvrdit.

ÚŘEDNÍK SVÉVOLNĚ ROZHODOVAL, KDO BUDE ZNALCEM...

Umožnil, že se soudním znalcem stal člověk bez potřebné odbornosti, anebo naopak fungujícím znalcům bezdůvodně pozastavil činnost či jim oprávnění rovnou zrušil. Tak měl podle ministerstva spravedlnosti několik let nezákonně postupovat Jiří Ř. (68), který byl pověřený vedením agendy znalců a tlumočnicků u Krajského soudu v Českých Budějovicích

Jak Právo zjistilo, na dotyčného úředníka podala trestní oznámení přímo ministryně Marie Benešová (za ANO) a případ už vyšetřují detektivové z protimafiánského útvaru.

„Bez komentáře,“ uvedl na dotaz deníku Právo mluvčí Národní centrály proti organizovanému zločinu (NCOZ) Jaroslav Ibehej. Podle jiného zdroje už policisté zahájili úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání zvlášť závažného zločinu zneužití pravomoci úřední osoby podle přísnějšího paragrafu, kdy pachatel hrozí až deset let vězení, pokud činem způsobí vážnou poruchu v činnosti soudu.

Pryč ze seznamu

Z obsahu trestního oznámení, se kterým se deník Právo seznámilo, vyplývá, že od roku 2013 podezřelý úředník v několika desítkách případů zpracoval a předložil předsedovi soudu k podpisu rozhodnutí o jmenování znalce, ačkoliv věděl, že žadatelé nesplňují podmínky v požadovaných znaleckých oborech.

V druhém extrému zase u některých stávajících znalců bezdůvodně rozhodl o pozastavení jejich činnosti, nebo je dokonce vyškrtl z oficiálního seznamu a tím jim zrušil funkci.

Neřešil prý ani stížnosti na znalce, u kterých existovalo podezření, že jednají v rozporu se zákonem. U těchto případů, kterých podle informací Práva mělo být kolem deseti, nepodal předsedovi soudu návrh na zahájení řízení o přestupku, přestože věděl, že tím může zmařit například uplatnění nároku na náhradu škody člověku, vůči kterému se znalec nezákonně jednání dopustil.

„Neměl jsem důvod mu nevěřit. Dlouhá léta jezdil na různá školení, proto jsem předpokládal, že zná perfektně metodu, kterou v této oblasti ministerstvo spravedlnosti vydalo. Nepodezíral jsem ho z žádných nepravostí, nebyl k tomu důvod,“ řekl Právu dnes již bývalý šéf českobudějovického krajského soudu Milan Tripes.

Nepříjemnou novinu se dozvěděl již na podzim roku 2019. „Jako tehdejšího předsedu soudu mě Ministerstvo spravedlnosti ČR seznámilo s tím, že se dotyčný úředník choval nestandardně z hlediska toho, jakým způsobem mi předkládal návrhy na jmenování znalců,“ pokračoval M. Tripes.

Odchází za pár dní

Jak dodal, v té době (podzim 2019) už také začalo ministerstvo odebírat neoprávněně získaná znalecká oprávnění. „Z mé strany tak už nebylo zapotřebí provádět nápravu. S úředníkem jsem jen řešil, kdy ukončí pracovní poměr. Za této situace jsem považoval nevhodné, aby tady dál zůstal. Já jsem se ale pak na konci loňského roku ze zdravotních důvodů vzdal funkce a můj nástupce se s ním dohodl na odchodu dohodou teď v dubnu, k poslednímu dubnu,“ uvedl dále Tripes.

Šéf komory zděšen

Vyšetřovaný úředník byl podle M. Tripese jediným, kdo agendu znalců a tlumočnicků na soudu obhospodařoval. „Já bych ho nepodezíral z nějakého nekalého úmyslu. Vidím to spíš tak, že se ocitl už na konci svých sil. V té době mu bylo už přes šedesát let. On sám se mi za to omlouval,“ uzavřel Tripes.

Šéf komory soudních znalců Vladimír Vácha byl případem naprosto zděšen. „Standardně to funguje tak, že zasedne kolegium poradního sboru příslušného předsedy krajského soudu, které z odborného hlediska rozhoduje, zda žadatele na jmenování znalce doporučí, či nikoliv. Prověřený pracovník soudu pak výstup z toho jednání pouze administruje,“ uvedl Vácha.

Potvrdil, že je to vůbec poprvé, co zaběhnutý mechanismus někdo tímto způsobem obcházel. „To mně přijde naprosto zvrácené, aby výběr znalce stál na úředníkovi. Tady vlastně neexistovala žádná kontrola,“ reagoval Vácha. Upozornil na to, že od příštího roku veškerou agendu znalců a tlumočnicků přebírá ministerstvo spravedlnosti.

Právo; Novinky.cz 21. 4. 2020

KORONAVIRUS MĚNÍ ČEŠTINU

Vznikly už stovky nových slov, popisují lingvisté

Koronakrize, koronténa, koronáč... To jsou jen některá z nových slov, která se v češtině objevila v reakci na aktuální koronavirovou pandemii

Podle lingvistky Michaely Liškové, která se v *Ústavu pro jazyk český Akademie věd ČR* zabývá výzkumem jazykových novotvarů, jsou nových slov souvisejících s koronavirem v češtině už stovky. Ústav je zaznamenává v databázi *Neomat nových výrazů*, která je přístupná on-line. Nová slova často vznikají ve snaze pobavit ostatní lidi. Většina z nich ale zřejmě po odeznění nákazy zase časem zapadne.

Nová slova v češtině

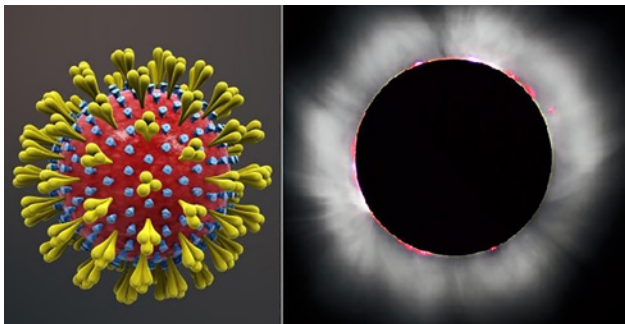
V databázi Neomat je podle M. Liškové nyní zaneseno 80 slov začínajících „korona“ – např. koronákaza, koronakrize, koronadeprese, koronténa... či rádoby lidové koronáč.

Na aktuální dění ale reagují i slovní spojení, která neobsahují první část „korona“. Jako příklad uvedla sousloví „škola v pyžamu“, tedy způsob školní výuky na dálku.

Ústav podle Liškové zaznamenal však například i synonyma pro člověka, který se v pandemické situaci chová nezodpovědně – koronaidiot nebo covidiot.

Jak vzniklo slovo „koronavirus“...?

Spojení pojmů „virus“ a „korona (koróna)“ vychází z čistě „vizuální podobnosti“ – viz obrázek.

Vlevo animace koronaviru, vpravo sluneční koróna

Nejznámější interpretace pojmu „korona/koróna“ je „... jasně zářící okolí Slunce“ (svítí zhruba stejně jako měsíční úplňk). Jedná se o žhavé plyny unikající z fotosféry Slunce. Sluneční koróna je pozorovatelná při úplném zatmění Slunce nebo pomocí koronografu. Má teplotu

od 1 000 000 K do 6 000 000 K, ale velice nízkou hustotu (109 až 1010 částic na cm³).

V zemském prostředí je pojem koróna doposud známý spíše z oboru elektrotechniky, konkrétně z oboru elektromagnetického pole a vysokého napětí. Jde o (elektromagnetické) „jiskření-sršení“, kdy z důvodu vzniku vysoce ionizovaného prostředí a prudkého poklesu elektrického odporu mezi dvěma elektrodami dochází k výboji.

Příbuzným jevem elektromagnetické koróny je tzv. *Eliášův oheň*, hrotový výboj pozorovatelný někdy při silných bouřích na vyvýšených místech, vrcholcích stromů, stožárech lodí, hrotech předmětů... apod.

... a slovo „karanténa“...?

Slovo karanténa (dočasná izolace) pochází etymologicky z italského slova *quaranta* (čtyřicet). Jde o označení období 40 dnů, po kterou byli ve středověku izolováni (obvykle na lodích) nemocní bez možnosti vrátit se ke břehu, resp. do města.

Původně tato doba trvala třicet dní (*trentina*), ale později došlo k rozšíření na čtyřicet (*quarantina*). Město se 40 dní izolace bránilo proti riziku nákazy, obvykle morové. Proto lodě, než mohly vplout do města, musely nejprve pobýt v izolaci neboli karanténě.

Tuto proceduru aplikovalo nejprve severoitalské město Modena, později v roce 1347 jihoitalský přístav Reggio Calabria, od 70. let 14. století přístav Dubrovnik, který se tak rovněž bránil proti moru. Ze stejného důvodu „karanténu“ začaly o něco později využívat i Benátky (1403), Janov, Pisa nebo Marseille.

Z karantény vychází i známý příběh Dekameron (soubor sta novel o lásce rozdělených po deseti na deset dní) renesančního spisovatele Giovanni Boccaccia. Za moru ve Florencii roku 1348 opustí tři mladí muži a sedm mladých žen město a během pobytu na venkově si krátí čas vyprávěním rozmanitých příběhů.

Podle podkladů z vlastních zdrojů a ze zdrojů: ČTK, Neomat, Čeština 2.0, Wordcloud upravila red. ST

- Tlumočník-stěžovatel se domáhal u soudu přiznání náhrady nemajetkové újmy způsobené mu jako tlumočnickovi nepřiměřenou délkou řízení. Stěžovatel provedl překlad již v květnu 2012, tlumočné mu bylo vyplaceno až v březnu 2016. Obvodní soud částečně vyhověl žalobě tlumočnicka a konstatoval, že došlo k porušení práva na vydání rozhodnutí v zákonné lhůtě. V odvolání MSp však Městský soud v Praze jeho rozhodnutí ve výroku změnil a žalobu zamítl s tím, že adekvátním odškodněním je již samotné konstatování porušení práva. Rozsudek Městského soudu v Praze zrušil až Ústavní soud.

- Festival Colours of Ostrava si v loňském roce mohli užívat i handicapovaní návštěvníci. Pro nevidomé byla připravena příručka v Braillově písmu, včetně hmatové mapy areálu, pohybově postiženým zase festival poskytl tradičně řadu úlev. Překvapení přitom mohli být lidé, když viděli některé koncerty překládané tlumočníky do znakového jazyka. Skupina uměleckých tlumočnicků do znakové řeči Hands Dance vystoupila na ostravském festivale s písničkářem Pokáčem. Kromě přednášek fóra Meltingpot byly k překladům do znakového jazyka připraveny i koncerty ostravské kapely Nadivoč.

- Slovenská Rada pro vysílání a retransmisi potvrdila, že ve vysílání slovenských médií splňuje čeština požadavek srozumitelnosti. Reagovala tak na podněty některých diváků, kterým ve vysílání slovenských televizních stanic vadí čeština nebo český dabing, nebo česky mluvící hosté diskusních relací. Odpověď rady je však zcela jednoznačná: zákon o státním jazyce v taxativně stanovených případech umožňuje používání českého jazyka bez potřeby tlumočení. Ve smyslu příslušných předpisů splňuje čeština požadavek základní srozumitelnosti.

- Na tísňovou linku 112 v Ostravě se urgentně obrátila rusky hovořící žena: kamarád Čech visí vyčerpaný na skále v horách v Rumunsku, jeho kolega Angličan je zraněn. Čech anglicky neumí a s místními záchranáři se rumunsky nedomluví, zavolal proto o pomoc ruské kamarádce do Česka. Operátorka Moravskoslezských hasičů se s Angličanem v Rumunsku spojila. Protože ale ona sama anglicky neuměla, požádala o překlad pražskou kolegyni. Ta se spojila s rumunskou tísňovou linkou a přetlumočila jí všechny informace. Vrtulník záchranných složek horolezce našel a byla pro ně vyslána záchranná skupina.

**Specialista
na pojištění
profesní
odpovědnosti**

Obchodní sdělení WI-ASS ČR s.r.o.

Pojištění pro členy Komory soudních tlumočnicků ČR

Členům KST ČR nabízíme mimořádně výhodné podmínky profesního pojištění s nadstandardním rozsahem pojistné ochrany pro Vaši profesi. Zajistíme však i komplexní služby ve všech ostatních oblastech pojištění. Díky dlouholetým zkušenostem a vyjednávací síle Vám můžeme nabídnout ty nejlepší podmínky na trhu. Jednáme vždy ve Vašem zájmu – spolehlivě, rychle a efektivně.

- Jsme partnerem KST ČR již od roku 2005 a specialistou na pojištění profesní odpovědnosti
- Známe specifika Vaší profese a zohledníme je v nastavení pojistné smlouvy
- Vaše smlouvy připravíme, pravidelně je aktualizujeme a staráme se o jejich administraci
- Rychle a profesionálně pomáháme s likvidací případných škod
- Jsme součástí RENOMIA GROUP, největší skupiny pojišťovacích makléřů v ČR

WI-ASS ČR
pojišťovací makléř

Vždy ve Vašem zájmu.
www.wiass.cz

**... kteří koncem roku 2019 a v roce 2020 rozšířili naše řady
(podle pořadí přihlášek):**

Mgr. Kateřina Židková
jazyk ruský, německý

Mgr. Jiří Vymlátíl
jazyk anglický

Mgr. Martin Mikuláš, Ph.D.
jazyk anglický

Miroslava Zelená
jazyk ukrajinský

Mgr. Dagmar Šípová
jazyk anglický

Mgr. Eliška Boková
jazyk nizozemský

Mgr. Andrea Fiedlerová
jazyk německý

Mgr. Jitka Grandová
jazyk španělský, portugalský

Mgr. Iveta Svozilová
jazyk španělský

Mgr. Olga Vařechová
jazyk ruský, ukrajinský

Mgr. Stanislava Šedivcová
jazyk anglický, ruský

Mgr. Silvie Suchomelová
jazyk španělský, katalánský

Mgr. Adéla Horáková
jazyk anglický

Mgr. Marie Sommerová
jazyk anglický, německý

Mgr. Valeria Kolářová
jazyk ruský

Mgr. Lenka Malinová, Ph.D.
jazyk španělský

Mgr. Zuzana Vöröšová
jazyk německý, slovenský

Mgr. Andrea Fajkusová
jazyk španělský, německý

Mgr. Pavla Maňáková
jazyk anglický, španělský

Bc. Klajdi Bleta
jazyk albánský

Mgr. Helena Slavičková
jazyk anglický, německý

Mgr. Edita Jiráková, Ph.D.
jazyk ruský, mongolský

Mgr. Radka Černá
jazyk anglický

Bc. Michal Prokop
jazyk anglický

***... kteří v první polovině roku 2020
oslavili významná výročí:***

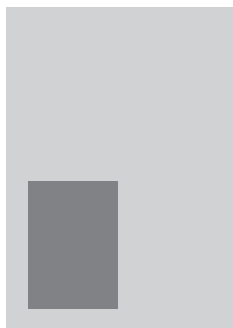
Mgr. Hana Ash	Mgr. Helena Neborová
Mgr. Jana Blažková	Ing. Lída Nováková
Mgr. Veronika Čihulková	Roman Sedláček
Eva Gorgolová	Ing. Galina Serďuková
Ing. Jiří Habersberger	Mgr. Helena Slavičková
András Halász	PhDr. Miloš Soukup
Mgr. Kateřina Jirů	Mgr. Lenka Staňková
Ing. Jan Kadlec	JUDr. Petr Studený
Ing. Tamara Máselníková, MSc.	Mgr. Daniela Veškrnová
Mgr. Jitka Nádvorníková	Mgr. Marie Werbová

INZEROVAT PRO VYBRANÉ CÍLOVÉ SKUPINY SE VYPLATÍ

Bulletin Soudní tlumočnick poskytujeme zdarma všem členům Komory soudních tlumočnicků ČR, knihovnám České republiky, soudům, státním zastupitelstvím, Ministerstvu spravedlnosti ČR, Ministerstvu vnitra ČR, Policejnímu ředitelství, Celní správě, Notářské komoře ČR, Jednotě tlumočnicků a překladatelů, České komoře tlumočnicků znakového jazyka, a dále všem tuzemským i zahraničním zájemcům

ROZMĚRY INZERCE

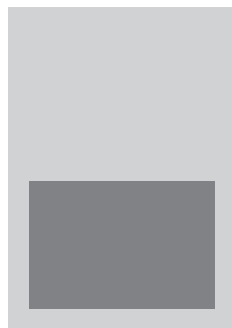
Vnitřní strany černobílé v tištěné verzi

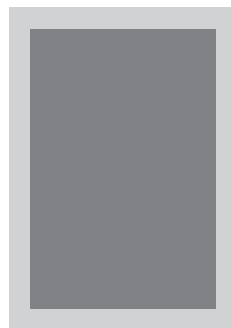
¼ strany Č/B
(zrcadlo)
82,5 x 117 mm

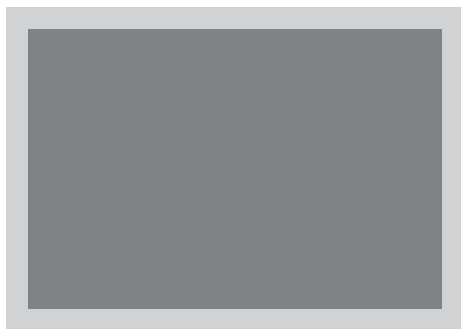
½ strany svisle Č/B
(zrcadlo)
82,5 x 243 mm

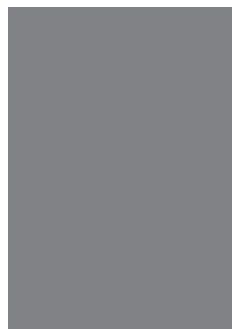
½ strany Č/B
(zrcadlo)
170 x 117 mm

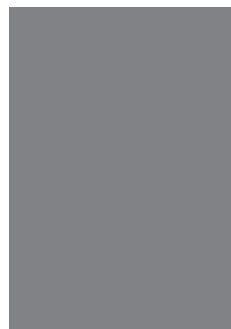
1 strana Č/B (zrcadlo)
170 x 243 mm s hlavičkou
170 x 257 mm bez hlavičky

vnitřní dvoustrana Č/B
380 x 257 mm (zrcadlo)
420 x 297 mm (spad)

1 strana Č/B (spad)
210 x 297 + spad 4 mm

Obálka CMYK (spad)
2., 3. a 4. strana
210 x 297 + spad 4 mm

CENY INZERCE

Vnitřní strany Č/B

¼ strany	2 000 Kč
½ strany	3 500 Kč
celá strana	6 000 Kč

Obálka CMYK

2. strana	12 000 Kč
3. strana	12 000 Kč
4. strana	25 000 Kč

TECHNICKÉ PARAMETRY

Minimální tiskové rozlišení: 300 dpi

Podklady pro tisk: tisková uzavřená data ve formátu PDF

**Zájemci o inzerci mohou psát na kstcr@kstcr.cz
nebo KST ČR®, Senovážné nám. 23, 110 00 Praha 1**

Ministerstvo financí ČR
Letenská 525/15
118 10 Praha 1 - Malá Strana

K rukám ministryně financí ČR, paní Aleny Schillerové

Na vědomí:

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR, Senát Parlamentu ČR, Českomoravská konfederace odborových svazů, Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR, Fórum cestovního ruchu, Hospodářská komora ČR

Praxe dne 3. 4. 2020

Vážená paní ministryně,

v této pohmatné době velice oceňujeme úsilí české vlády ochránit zdraví obyvatele a současně zajistit, aby se neocitlo v důsledku přijatých opatření zcela bez prostředků. Na tlumočníky, překladatele a další profese navázané na sektor cestovního ruchu se sice nevztahuje přímý zákaz činnosti, ale ze své podstaty jsou tato povolání zcela závislá na mezinárodních kontaktech a do značné míry kopírují celkový vývoj v odvětví příjezdového cestovního ruchu. Již nyní je tedy jasné, že dopad budou počítovat v řádu měsíců. Proto je prezentovaný návrh jednorázové přímé podpory ve výši 25 000 Kč zklamáním oproti původně uvažované částce 15 000 Kč měsíčně.

Jako problematickou hodnotíme zejména podmínku mezinárodního poklesu příjmů v období leden až březen. Pro propad v našem odvětví je rozhodným dnem den, kdy byl vyhlášen stav nouze a tlumočníci, překladatelé a další osoby poskytující služby jednak přímo pro zahraniční subjekty, ale také pro české subjekty působící na zahraničních trzích a v oblasti mezinárodní spolupráce, obchodu a cestovního ruchu se bez vlastního přičinění ocitly bez práce. Pro naše odvětví by se tedy mezinárodní pokles měl hodnotit nikoli před rozhodným obdobím, ale od 12. března 2020 dále.

Velice bychom proto ocenili, pokud by bylo pamatováno i na ty, kteří budou přijatými opatřeními silně zasaženi i dlouho poté, kdy se většina odvětví alespoň částečně zotaví ze současné situace.

Uvítali bychom také, aby byla zohledněna situace osob vykonávajících překladatelskou a tlumočnickou činnost jako činnost vedlejší, a to za předpokladu, že splňují ostatní podmínky, především co do výše dosažených příjmů v roce 2019, účasti na sociálním a zdravotním pojištění, zneškodnění podnikání a propadu tržeb. OSVČ vykonávající překladatelskou činnost se často věnují také činnosti pedagogické, avšak kvůli této své další činnosti jsou postiženi vyloučením z kompenzačních opatření, přestože příjmy jejich domácnosti prudce klesly.

Pro ilustraci aktuálních a předpokládaných negativních dopadů současné situace na pokles příjmů v období březen – červen v sektoru překladatelských a tlumočnických služeb přikládáme výsledky dotazníkového šetření uspořádaného ve dnech 24. – 30. 3. 2020.

Velmi Vám předem děkujeme za podporu.

S pozdravem

Amalaine Diabová

Amalaine Diabová
předsedkyně Jednoty tlumočnicků a překladatelů a Odborového svazu Jednota tlumočnicků a překladatelů

a zástupci profesních organizací:

Asociace konferenčních tlumočnicků, Asociace průvodců ČR, Iniciativa za lepší zákon o soudních tlumočnících, Jednota tlumočnicků a překladatelů a Odborový svaz Jednota tlumočnicků a překladatelů, Komora soudních tlumočnicků ČR

eulita

21. dubna 2020

OTEVŘENÝ DOPIS

Všem vládním v Evropě,

jménem Evropské asociace právních tlumočnicků a překladatelů EULITA bych chtěla vyjádřit můj hluboký zármutek nad ztrátou na životech a všem těžkostem, které v současné době Vaše vlády a Vaše země prožívají v důsledku epidemie COVID-19. Pandemie se vyvinula v bezprecedentní krizi, která má ničivý účinek na nás všechny.

V této souvislosti bych Vás chtěla upozornit na situaci soudních tlumočnicků a překladatelů, kteří byli vážně zasaženi přerušením práce podniků a soudů v důsledku pandemie. V souvislosti s tím, jak jednotlivé země přijímaly restriktivní opatření, ocitli se mnozí profesionální tlumočníci bez práce, protože jejich zakázky byly zrušeny nebo výrazně omezeny. Pro mnohé znamená současná situace 100% ztrátu příjmů v této v jiných letech velmi vytižená jarní sezóně, a to bez jasných vyhlídek na to, jak by se mohla situace v EU vyvíjet ve druhé polovině roku.

EULITA si je vědoma toho, že všechny vlády v Evropě přijímají opatření na pomoc podnikům a jejich zaměstnancům, aby zmírnily dopad této bezprecedentní krize. Avšak povšimli jsme si, že v některých zemích přijímaná opatření nezohledňují tlumočníky a překladatele pracující jako osoby samostatně výdělečně činné, kteří tedy nepoživají žádné ochrany a naléhavě potřebují podporu.

Proto EULITA důrazně vyzývá všechny evropské vlády, aby se tímto problémem zabývaly a rozšířily opatření finanční podpory i na tlumočníky a překladatele, aby jim tak pomohly čelit důsledkům pandemie COVID-19. Dále jménem EULITA vyzývám všechny vlády, aby podpořily a doporučily státním institucím, aby se snažily přizpůsobit současným okolnostem a, kdykoli je to možné, využívaly služeb tlumočnicků a překladatelů pracujících vzdáleně z domova namísto rušení jejich zakázek. Chtěla bych také všem připomenout, že současná tragická situace by neměla být zneužitá jako omluva pro porušování práva na spravedlivý soudní proces.

Vyzýváme všechny vlády, aby přijaly okamžitá a rozhodná opatření na ochranu profese soudních tlumočnicků a překladatelů.

S úctou,

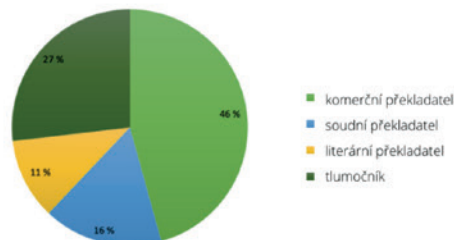
Daniela Amodeo

Předsedkyně Evropské asociace právních tlumočnicků a překladatelů EULITA

VÝSLEDKY KORONADOTAZNÍKU PRO TLUMOČNÍKY A PŘEKLADATELE

CELKOVÝ POČET RESPONDENTŮ: 488

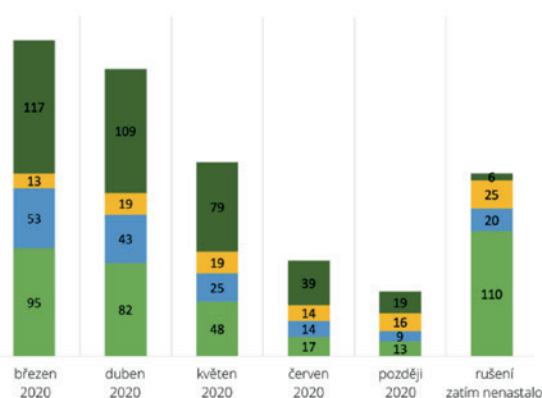
Sběr dat probíhal v období 24. 3.–30. 3. 2020.

ZRUŠENÉ ZAKÁZKY

Zahrnuto 485 odpovědí.

(Respondenti mohli vybrat více možností.)

VLIV SOUČASNÉ SITUACE NA TRŽBY

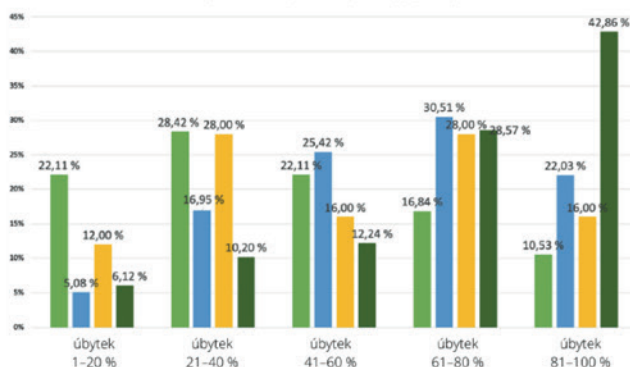
Zahrnuto 388 odpovědí.

Očekávaný vliv na období březen–červen 2020:

Přírůstek: 5 respondentů, beze změny: 106 respondentů.

277 respondentů očekává úbytek (viz graf níže).

(Nejednoznačné odpovědi a údaje v Kč byly vyřazeny.)

Autoři: K. Ešnerová, B. Lipanská, T. Mosler, P. Mundev, L. Nenutil, B. Tite

Vydává Komora soudních tlumočnicků České republiky®

člen Evropské asociace právních tlumočnicků a překladatelů EULITA

Senovážné nám. 23, 110 00 Praha 1

Grafická úprava: Jakub Novotný cr8

Tisk: VS Tisk Praha – Vazební věznice Pankrác

Tištěno v červnu 2020

www.kstcr.cz • kstcr@kstcr.cz